

Hírek

Nyolcosztályos gimnázium a kunszentmiklósi Baksay Sándor gimnáziumban

1990. szeptemberétől kezdtük a nyolcosztályos gimnáziumi képzést. Kísérleti tervünk a fővárosi Németh László Gimnáziumban 1989. őszén indított iskolakísérlet adaptációja.

A 10–18 éves korosztályt egy egységként értelmezzük. Az új képzési formát választó tanulók át-dolgozott tantervek alapján tanulhatnak.

Az oktatás hatékonyabbá tételét módosított tantárgyi struktúra keretében részben megváltoztatott módszerekkel kívánjuk elérni. Célunk, hogy legyen több tanuló alkalmas felsőbb szintű tanulmányok végzésére, a többiek pedig rendelkezzenek azokkal a képességekkel, melyek a közvetlen munkavégzéshez szükséges ismeretek elsajátításához szükségesek.

Tervünk, hogy a nyolcosztályos gimnáziumi képzés mellett az igényeknek megfelelően a hagyományos gimnáziumi képzést is fenntartjuk.

A nyolcosztályos gimnáziumi képzés tantárgyi struktúrája 3 szakaszból áll. Az első előkészítő szakaszban (2 év) történik az anyanyelvi, az idegen nyelvi és a természettudományos műveltség alapozása, részben integrált tantárgyakkal. A második szakaszban (3–4 év) hagyományos képzés folyik. A harmadik szakasz (3 év) nyelvi és reál bontásban a továbbtanulásra való felkészülést szolgálja.

A 8 éves képzést érettségi vizsga zárja le. Ezt megelőzően már sor kerül különböző tantárgyi vizsgákra (évente max. 3 vizsga), melyek fő célja a vizsgahelyzet gyakoroltatása.

A nevelési funkció erősítéseként tervezzük a tanulók egész napos foglalkoztatását (órarendbe ágyazott ebéddidő, foglalkozások, önálló tanulás).

Háztartástan-szimpozion 1991.

Nagy érdeklődés mellett, több mint száz résztvevővel került sor az OKI Iskolafejlesztési Központ, a Népjelölti Minisztérium Gyermek- és Ifjúságvédelmi Főosztálya, a Habilitas Egyesület és a Budapesti Művelődési Központ szervezésében arra a tanácskozársra, mely a "háztartástan" körébe a NAT kép-

viselői által sorolt műveltségnyaláb iskolai közvetítése körül zajlott, különös tekintettel az életessé-lyeikben nehezített gyerekcsoportokra. A találkozó előzménye 1990-ben, szintén a Budapesti Művelődési Központban lezajlott hasonló, még kisebb létszámú módszervásár volt.

Megnyitójában Szántó Tamás (Habilias) drámai szavakkal jellemezte a szóbanforgó gyermekcsoportok helyzetét, külön hangsúlyozta ezek iskolázásának életmentő jelentőségét, abban a helyzetben is, amikor ezen rétegeknek rossz a viszonya az iskolához. Ezért is jelentős az új pedagógiai módszereket alkalmazó intézmények szerepe. A civil társadalomnak nyomást kell gyakorolnia az oktatás- és szociálpolitikai döntéshozókra, hogy az ügy társadalmi súlyának megfelelően legyen terftéken – hangsúlyozta.

Trencsényi László (OKI Iskolafejlesztési központ) arról szólt, hogy míg a tavalyi konferencia súlyponti gondolata az volt, hogy az iskolának van szüksége hitele visszaszerzéséhez a releváns tudás fokozott megjelenítésére, a használói megalgedésére való működés a fenntartó önkormányzatokkal alakuló vita esetén sem lebecsülendő. Mára viszont a szóbanforgó gyerekcsoportok számára közvetlen létszükség a szóbanforgó tudások és képességek általános képzésbe iktatása.

Változatlanul az érintett, vállalkozó szakemberek horizontális szakmai kapcsolata az alapvető, a szakmai és főhatósági háttérszervezetek nem kerültek "helyzetbe". Némi előrelépés van. A NAT új terve elismeri a műveltségnyalábot, gyarapszik az érdekelt és aktivizáló szakmai egyesületek száma (pl. "Az iskola esélyegyenlőségért" egyesület stb), a NGYIA pályázatot hirdetett, megindult a "9. osztály" hivatalos szakmai programfejlesztése. De azért vannak a várakozást nem igazolt dolgok.

A mai tanácskozáson (újra) sok szó esik a néphagyomány szerepéről. Nem nosztalgikus romantika ennek fontossága – hangsúlyozta. A személyiségformálás szempontjából ez a kultúra valóságos "genetikai rezervátumnak" tekinthető, de az adott gazdasági helyzetben a kézművesmesterségek, háziipar létjogosultsága is igazolható. Nincs antagónizmus a számítógép és az esztováta között.

Hamrák Anna (Iskolafejlesztési Központ) több mint 120, a háztartási műveltségnyaláb közvetíté-

sére vállalkozó iskola pedagógiai programját elemezte, szavait színes, széles szakirodalom bemutatással kísérve. Elmondta, hogy jellegzetesnek tűnik az egykori "gyakorlati foglalkozás" felelevenedése (sütés-főzés, kézimunka, barkácsolás leginkább, némileg elmaradva takarítás, kertészkedés, majd lakáskultúra, mosás, szobanövényápolás, gyümölcsstermesztés, míg kevésbé, de jellegzetesen jelenik meg az illem, a terítés, a kisállattenyésztés, a pénzgazdálkodás (takarékoság), öltözködés, ház körüli övezet, gomba, prémesállat, méhészet, környezetvédelem, munkavédelem.) Jóformán hiányzik a reformtáplálkozás, az ügyvitel-levelezés, a biogazdálkodás, a pénzintézetekkel való kapcsolat, a vendégség, amelynek mindenképp funkciója, hogy a családok háztartáskultúráját az új kulturális elemekkel korszerűsítse.

Soós Andrásné (Földművelési Minisztérium) az általános képzésre épülő vállalkozói, gazdaképzés, gazdaasszonyképzés kezdeményezéseiről tájékoztatót. A Szakképzési Alap segítségével több intézményben indult a munka. Önkormányzatok szigorú feltételek teljesítése esetén kezdeményezhetnek ilyen képzést, bár a mezőgazdasági ágazat munkaerőfelvétel-képessége véges és csökkenni fog. A két éves képzési program nyomdában van, hozzáférhet lesz (Vép).

Petrás Anna (BMK) a népművészeti tradíció helyes értelmezéséről, aktualitásáról szólt. Beszámolt arról a több évtizedes programról, amelynek keretében évente több száz pedagógus részesül – saját költségén, s a házigazda közművelődési intézmény galanteriájából – magas szintű *népművészeti-kézműves* képzésben. Sajnálattal említette, hogy ennek ellenére nem kapta meg az intézmény a méltán várt *főiskolai képzőhely* státuszát. Az intézményben időközben nagyszabású vállalkozás kezdődött. A "Pályakezdők Szakiskolájában" megannyi mesterség elsajátításával jutnak esélyhez. Az iskolában máris meghaladja a férőhelyek számát a jelentkezők.

István József (Pécsszabolcs) a vezetése alatt álló iskolának vállalkozó iskolává és vállalkozóvá nevelő iskolává fejlődésének küzdelmes, ám imponálóan sikeres útját mutatta be.

Rendek Magdolna (Jánoshalma) az alföldi mezőváros általános iskolájának ifjúsági tagozata és a szakmunkásképző iskola gazdaasszonyképző tevékenységét, programját ismertette.

Tarján András (Tatárszentgyörgy) az alsó tagozatos technikát kiváltó *népi késmesterségek* tanítási programot ismertette, és a néphagyományokat az iskolai életre integráló törekvésekről.

Kemény Bertalan (Falufejlesztési Társaság) távollétében Trencsényi László ismertette a "Börzsönyi Gyümölcsprojekt" nevű északmagyarországi iskolatársulás tevéteit. (Itt a falvak kultúrájához, a bogósgyümölcsök termeléséhez fűzött honismereti, földrajzi-biológiai, gazdálkodási, technikai stb. ismereteket a projekt módszer segítségével teszi "településbaráttá" az iskolát.

Kőrösné Mikis Márta (OKI Fejlesztési Központ) a Nemzeti Alaptanterv munkálatairól tájékoztatót.

Bordács Sándor (Agrya Szövetség) a nemzetközi 4H mozgalom hazai kezdeményezéseiről szólt, ajánlott tájékoztató anyagokat.

Várnai Ferenc (Agricola Kiadó) a Kiadó Gazdaképző és Gazdaasszonyképző sorozatára hívta fel a figyelmet.

A résztvevők fontosnak tartották a tapasztalatcsere-sorozat folytatását. Meghívást tolmácsolt István József (Pécsszabolcs) és Kövessy Erzsébet (Pályakezdők Szakiskolája) – már a remények szerint az új óbudai telephelyre. A programok megszervezésében az Iskolafejlesztési Központ közreműködik.

BÖRZSÖNYI GYÜMÖLCSPROJEKT

Bemutatkozik az Iskolafejlesztési Központ

– fejlesztések –

Egy vizsgálatból tudjuk, hogy az *iskola*, különösen a felsőtagozat módszertani kultúrája alig érintett a környezetfüggőség problematikájáról – szemben az *óvodapedagógia* és a *népművelés* általános módszertani kultúrájának jobb tájékozódásával. (A vizsgálatban három alapvető ismérvet különítettünk el: a *hely* kulturális örökségének, adottságainak integrálását az iskola közvetítette kultúrába; a bánásmód *személyességét*; valamint az intézmény szolgáltatásainak – kisebb-nagyobb mértékű – *megrendelhetőségét*.)

Példát most a legelső ismérv érvényesítésére hozunk. Ez a "*Börzsönyi gyümölcsprojekt*". 5 iskola (ill. ÁMK), Diósjenő, Nézsza, Borsosberény, Bernecebaráti és Magyarnándor szövetkezett iskolatársulásban a programhoz, melynek kezdeményezése *Kemény Bertalan* nevéhez fűződik. Miről van szó? E tájnak hagyományosan társadalmát, gazdaságát, életmódját, kultúráját meghatározó növénye a *málna* (ill. más bogósgyümölcs, számoça, újabban feketebirizske.). Az iskola e helyzetre sokáig csak úgy reagált, hogy szüret idején tudomásul vette a megnövekedett számú mulasztást (a gyü-

mölcs egyébként a tanárok kiskertjeiben is érett). Vajon segít-e az iskola hitelének visszaszerzésében, ha ez az agresszív determináns beépül az iskolai kultúrába? S nemcsak úgy, hogy hozzárendelnek a tantárgyakhoz egy mezőgazdasági pótvótát! Az igazi kérdésfeltevés az, ahogyan a program egyik pedagógiai szakértője – *Horváth H. Attila* – költőien megfogalmazta: felragyogtatható-e a málnaszemben (mint egyetlen vízcseppben) a világ? A válasz: igen. S a kollégákkal hozzáláttunk a tanterv-tananyagelemzésekhez: mely műveltségatomoknak van "szabad vegyértéke" a gyümölcs biológiájára, kémiájára, földrajzára, gazdaságtörténetére, vizuális és nyelvi jeleire, sőt költészetére, szépirodalmára? Tananyagokként változóak az arányok, de első rálátásra a 78-as tantervnek is 10–40% – a "áthangolható". Persze, nem egyszerűen a növénytermesztési problematika került közégyeembe. "Málnában a világ!" A helytörténet, a honismeret, a kistáji lokálpatriotizmus megannyi pedagógiai-kulturális üzenete beépíthető a tanterv újraértelmezésével (nem is új tanterv készítésével!) az oktatás alapfolyamataiba! *A világ* van a "málnában"! Tehát szó nincs provincializmusról. A "gyümölcsprojekt" a globális, a nembeli problémáig nyitott rendszer! Hogyne volna az, hiszen a világgazdaság, a környezetvédelmi problematika mind-mind megjelenik benne (hogy a földtulajdon vagy a helyi demokrácia aktualitásairól ne is beszéljünk!).

A gyümölcsprojekt *releváns* tudással érleli az iskolára bízott kulturát. Hűtőházában, feldolgozó üzemében a *helyi* karakter biztosítja az energiát. (Talán a szó szoros értelmében is: érdekeltként csatlakozhat, aktivizálódhat a helyi gazdaság).

Az már igaz – s erre a program másik pedagógiai szakértője, *Hortobágyi Katalin* mutatott rá –, hogy a projekt "tananyagreformja" forradalmi változást, mondhatni rendszerváltást sürget a metodikai kultúrában is. Új tanórafelfogás, új tantárgyfelfogás érlelődik – remélhetőleg kedvező meteorológiai viszonyok közepette – a vállalkozó kollégákban. A felkészülésben a fagykár és a korai érés ellen is biztosítékokat kell teremteni! Az tagadhatatlan, hogy a pedagógiai program módszertani középpontjában a *projekt* – módszer áll.

Az érdeklődést, gyakorlati cselekvést, az ismeretkördiszciplínák átjárhatóságát kívánó módszer.

1991. őszén a vállalkozó iskolákban maguk választotta mértékben és ütemben elindul a program. Jelképesnek tartom, hogy az alakuló megbe-

szélésre Diósjenőre a messzi alföldi Nagykőrőről is megérkezett két kolléga:

– Nálunk *cseresznye* van! Csatlakozhatunk?

TRENCSENYI LÁSZLÓ

Az OPKM-ben forgalmazott neveléstörténeti kiadványok

Neveléstörténeti füzetek

Náhlík Z. – Zibolen E. – Salamon J.: A kölcsönös tanítás módja népoktatásunk történetében Bp., 1986. 55. p. 10,50 –Ft

Tanulmányok a magyar nevelés felszabadulás utáni történetéből. (Írták: Horváth Márton, Koós Ferenc stb. Szerk. Balogh László, Benő Kálmán.) Bp., 1986. 55 p. 21, –Ft

Mezei Gyula: Az igazgató vezetői hatáskörének alakulása a felszabadulástól 1985-ig. Bp., 1986. 65. p. 16, –Ft

Kállai István: Székesfehérvár szabad királyi város iskolaügye 1688–1848. Bp., 1987. 33. p. 10, –Ft

A Magyar Pedagógiai Társaság neveléstörténeti szakosztálya sárospataki és zalaegerszegi tanácskozásainak anyagából (1981–1987) Bp., 103. p. 20, –Ft

Kordován László: A Rezik – Matthaecides-féle gimnaziológia kéziratai. Bp., 1988. 81. p. 20, –Ft

Kovács É. – Pócze G.: Az állami iskolamono-pólium kialakulása Magyarországon. Bp., 1988. 111. p. 20, –Ft

Önálló bibliográfiák

Magyar Neveléstörténeti Irodalom 1800–1944. (Összeáll.: Márkus Gábor. Kiegészítette: Mészáros István, Gazda István.) Bp., 1985. Könyvértékesítő Vállalat – OPKM. 138. p. 190, –Ft

Harsányi István pedagógiai publikációinak bibliográfiája. (Összeáll.: Varga-Kovács Amarilla.) Bp., 1988. 31. p. –

Nemes Lipót irodalmi munkássága az OPKM állománya alapján. (Összeáll.: Varga-Kovács Amarilla.) Bp., 1986. 12. p. –

A magyar nevelésügyi folyóiratok bibliográfiája, 1841–1958. (Összegyűjt.: Baranyai M. – Keleti A. – Jáki L. Gazda István előszavával.) Bp., 1987. XIII, 148+90. p. 50, –Ft

Magyar Pedagógiai Irodalom 1951–1954. Folyóiratcikkek. Készítette: Toldy Sára. Bp. 1990. 622. p. 150, –Ft

Neveléstörténeti bibliográfiák

Kemény Gábor: 1883–1948. (Összeáll.: Felkai Lászlóné.) Bp., 1933. 89. p. 30, –Ft

Beke Manó: 1862–1946. (Összeáll.: Gráberné Bősze Klára.) Bp., 1987. 33. p. 15,50, –Ft

Vajhó László: 1887–1977. (Összeáll.: Gráberné Bősze Klára.) Bp., 1987. 56. p. 16, –Ft

Drozdy Gyula: 1881–1963. (Összeáll.: Bakonyi Karola és Tóthpál Józsefné.) 1989. 45. p. 56, –Ft

Gaál Mózes: 1863–1936. (Összeállította és szerkesztette: Gráberné Bősze Klára.) Bp., 1989. 123. p. 25, –Ft

Kötetkatalógusok

Középtanodai tankönyvek, 1867–1905. (Összeáll.: Sasi Margit. Szerk.: Pozsár Istvánné.) Bp., 1987. VII, 66. p. 10, –Ft

Felsőbb leányiskolai tankönyvek, 1868–1926. (Összeáll.: Sasi Margit. Szerk.: Pozsár Istvánné.) Bp., 1985. 36. p. 5, –Ft

Reáltanodai, reáliskolai és reálgimnáziumi tankönyvek 1867–1945. (Összeáll.: Bakonyi Karola. Szerk.: Pozsár Istvánné.) Bp., 1987. VIII, 96. p. 12, –Ft

Tanítóképzői és óvónőképző tankönyvek 1868–1945. (Összeáll.: Sasi Margit. Szerk.: Pozsár Istvánné.) Bp., 1987. VIII, 109. p. 14, –Ft

Középkisiskolai tankönyvek 1868–1948. (Összeáll.: Bakonyi Karola, Sasi Margit, Tóthpál Józsefné.) Bp., 1989. 261. p. 33, –Ft

Gimnáziumi tankönyvek 1868–1944. (Összeáll.: Tóthpál Józsefné. Szerk.: Pozsár Istvánné.) Bp., 1987. 288. p. 30, –Ft

Ismétlő iskolai (továbbképző) tankönyvek, 1868–1945. (Összeáll.: Tóthpál Józsefné. Szerk.: Pozsár Istvánné.) Bp. 1985. 30. p. 3,50 – Ft

Szakközépkisiskolai tankönyvek 1868–1945. (Összeáll.: Tóthpál Józsefné. Szerk.: Pozsár Istvánné.) Bp., 1985. X. 155. p. 15, –Ft

Általános iskolai tankönyvek 1945–1948. (Összeáll.: és szerk.: Sasi Margit.) Bp., 1989. 54. p. 15, –Ft

Polgári iskolai tankönyvek 1945–1948. (Összeáll. és szerk.: Sasi Margit.) Bp., 1989. 27. p. 10, –Ft

Szakközépkisiskolai tankönyvek 1945–1948. (Összeáll. és szerk.: Sasi Margit.) Bp., 1989. 27. p. 10, –Ft

Líceumi tankönyvek 1945–1948. (Összeáll. és szerk.: Sasi Margit.) Bp., 1989. 21. p. 10, –Ft

Gimnáziumi tankönyvek 1948–1948. (Összeáll. és szerk.: Tóthpál Józsefné.) Bp., 1989. 45. p. 10, Ft

Nemzetiségi tankönyvek 1967–1948. (Összeáll. Bakonyi Karola.) Bp., 1988. 579. p. 58, –Ft

Kemény Gábor különgyűjtemény. (Összeáll. Gráberné Bősze Klára, Kaszás Árpádné, Pechó Zoltánné. Szerk.: Pechó Zoltánné, Pozsár Istvánné.) Bp., 1983. 253. p. 15, –Ft

A magyar neveléstörténet forrásai

Korszerűsítési törekvések a századforduló iskolaépítésében. Össz.: Jáki László.) Bp., 1989. 132. p. 50, –Ft

XVIII. századi érdemsorozatok. (Összeáll. Dörnyei S. – V. – Ecsedy J. – Pavercsik I.) Bp., 1989. 213. p. 60, –Ft

Magyar pszichológiatörténeti bibliográfia 1871–1944. (Összeáll. Kiss György.) Bp., 1991. 202. p. 130, –Ft

Dr. Mészáros István: Magyar iskolatípusok 1996–1990. Bp., 1991. 178. p. 130, –Ft

Magyar pedagógusok

Horváth Márton: Kiss Árpád. Bp., 1990. 62. p. 50, –Ft

Zibolen Endre: Garagó László. Bp., 1990. 108. p. 50, –Ft

Tótkécszi László: Prohászka Lajos. Bp., 1989. 50. p. 50, –Ft

Pukánszky Béla: Schneller István. Bp., 1990. 83. p. 50, –Ft

Hunyadi Zoltán: Oldal Anna. Bp., 1991. 82. p. 50, –Ft

Németh András: Weszely Ödön. Bp., 1990. 98. p. 50, –Ft

Egyéb kiadványok

Eötvös és Trefort. (Válogatta, szerk. és a bevezető tanulmányt írta: Felkai László és Mann Miklós.) Bp., 1988. 90. p. 50, –Ft

Az OPKM múzeumi gyűjteményei. (Összeállította: az OPKM múzeumi osztály.) Bp., 1990. 72. p. 45, –Ft

*

A Baranya Megyei Pedagógiai Intézet, hiánypótló segédanyagot jelentet meg az összevont tanulócs-

portokkal működő kisiskolák részére. A speciális összevonású osztályok számára készült óratervi és órarendjavaslatok megrendelhetők Pécsen, a Széchenyi tér 9-ben.

A Kisiskolák Szövetségének megalakulása

1991. június 20-án Kecskeméten 18 egyéni ill. intézményi taggal megalakult a *Kisiskolák Szövetsége*.

A jogi személyiségű szakmai-érdekképviseleti szervezet célja: mindazon erők egyesítése, amelyek a kistéleplések oktatásügyének megújítási törekvéseit, a szakmai, jogi, gazdasági szempontból rendezett viszonyok megteremtését elősegítik.

Az alakuló közgyűlés az alapszabály elfogadása után 7 tagú elnökségbe választotta *Benedek István* Kiskunmajsa Kígyós tanyai tanítót, *Vincze Dező* egyházasközponti iskolaigazgatót, *Miskolczi Károlyné* Pest megyei pedagógust, *Bakó Éva* takácsi állampolgárt, képviselőtestületi tagot, *Csonka Csabáné* minisztériumi főmunkatársat (egyéni tagokat), a Bács-Kiskun megyei *Pedagógiai Intézetet* és az *OKI Iskolafejlesztési Központját* (intézményi tagokat).

A *Kisiskolák Szövetsége* kéri a *Művelődési és Közoktatási Minisztériumot*, hogy tekintse őt a *Közoktatási Érdekvédelemérti Fórum* tagjának.

A *Kisiskolák Szövetsége* együttműködést ajánl az *Iskolaszövetségnek*.

A *Kisiskolák Szövetsége* szervezőként részt kíván venni a *VI. Nevelésügyi Kongresszus* megrendezésében.

A *Kisiskolák Szövetsége* nyitott szervezet. Tagborozást hirdet az ország minden táján, számít a kisiskolák (kistéleplések, külterületek nevelési-oktatási intézményei) ügyében érintett személyek és intézmények érdeklődésére.

A *Kisiskolák Szövetségének* székhelye: 6000 Kecskemét, Katona J. u. 8.

A Gyermekérdekek Magyarországi Fórumának III. közgyűlése

1991. február 16-án közgyűlést tartott a *Gyermekérdekek Magyarországi Fóruma* a budapesti XV. kerületi Kontyfa utcai Általános Iskolában.

(Az iskola egyébként *Sári Lajos* igazgatóval az élén az egyik bázisa ma radikálisan gyermekérdeklő pedagógiák érvényesülésének.)

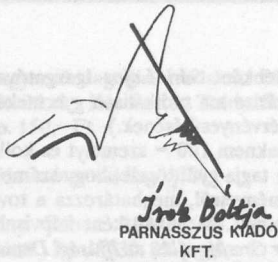
A Fórum csaknem 100 – személyt és kollektívát képviselő – tagja gyűlt össze, hogy számot adjon két év eseményeiről, meghatározza a továbbfejlődés programját. Meghívottként képviseltette magát a *Magyar Országgyűlés*, az *Ifjúsági Demokratika Fórum*, az *Ifjúsági Demokrata Egyesülés*, a *Nemzeti Gyermek és Ifjúsági Alaptörvény*, illetve a *Művelődési és Közoktatási Minisztérium*.

A közgyűlésen meghatározó volt az a szándék, mellyel az egybegyűlték a gyermekérdekek érvényesülésének átfogó jogi keretként az *ENSZ Gyermekjogi Konvencióját* tekintik. Ezügyben sürgették a magyar törvényhozást: ne késlekedjék a Konvenció kihirdetésével, jelképesen – magukra nézve – kihirdették azt. (A Fórum erről az ENSZ szerveit levélben tájékoztatta.)

A vitában szót emeltek az intézményes nevelés és oktatás felvételei biztosításának állami szavatolásáért (különös hangsúlyt kapott a napközis ellátás illetve a vakációs-szabadidős intézményrendszer felmorzsolódásáért – így pl. *Zánka* sorsáért érzett aggodalom). Szót emeltek a családban nevelkedés jogainak érvényesüléséért, egy értékközpontú támogatási rendszer működtetéséért (zeneiskolák, gyereksajtó stb.). Sikra szálltak a gyerekek érdekvédelemét is lehetővé tevő "nyílt jogalkotásért", a gyermekérdeklő szervezetek, alapítványok, kezdeményezések jobb koordinációjáért.

A Fórum továbbra is *politikai nyomásgyakorló funkciót* vállal magára gyermekérdekek védelmében. (Igy pl. erkölcsi támogatásban részesítette a testi fenytés ellen fellépő, s ezért meghurcolás alá néző iskolaigazgatót.) Továbbra is közreadják a "Jelentés a magyar gyerekek helyzetéről" című ún. "fekete könyvet", de készek az eredményeket összefoglaló ún. "szírványkönyv" rendszeres kiadására is. A gyermekérdekek aktivistáinak képzése érdekében "*Gyermekérdekek Szabadegyeteme*" néven rendszeres képzési fórum létrehozását határozták el.

A tisztítás megerősítette a Fórum korábban aktív magját (pedagógusokból, szociológusokból, politológusokból álló szakmai műhelyt), a kiegészítésekből egy "népfrontos" nyitás érezhető – hívó művész lett pl. társelnök. A Fórum fontosnak tartja, hogy tevékenységében, tagsági összetételében az egészségügy, a közgazdaságtan, a közművelődés, a művészeti élet a sajtó súlyosabban tükröződjék.

Az átalakult Irók Boltja - Parnasszus Kiadó Kft. továbbra is szeretettel várja vásárlóit. (Budapest, VI. Andrassy út 45.)

A Szépirodalmi Könyvkiadó legteljesebb választékát kínálja Önnek az Irók Boltja. Figyelmébe ajánljuk őszele megjelenő két különleges könyvünket, melyek utánvétellel is megrendelhetők (Szépirodalmi Könyvkiadó, 1428 Bp., Pf. 58.)

SZÉCHENYI ISTVÁN VÁLOGATOTT MŰVEI I-III.

(Szerkeszti: Gergely András, Sashegyi
Oszkár, Spira György)

Magyar Remekírók sorozat

A Szépirodalmi Könyvkiadó egyik legnagyobb vállalkozása a Széchenyi születésének 200. évfordulójára megjelenő háromkötetes gyűjtemény, amely minden korábbi antológiánál gazdagabb válogatást nyújt Széchenyi írásaiból. Nagyobb lélegzetű művei közül megtalálható ebben a kiadványban a *Hitel*, a *Stádium*, az 1842-i híres akadémiai beszéd, a *Politikai programtörvédek*, a *Javaslat a magyar közlekedési ügy rendezéséről*, valamint az *Egy pillantás a névtelen "Visszapillantás"-ra*. Ami alighanem a legfőbb újdonság, az érdeklődők e gyűjtemény lapjain teljes szövegében olvashatják végre Széchenyi kéziratban hátramaradt nagyszatirikus művét, az *Önismeret-et*, amelyet korábban öt részre széttagolva - s ma már alig hozzáférhető kiadványokban - tettek csak közzé. De újdonság az is, hogy ebben a válogatásban igen nagy számban találhatók Széchenyitől származó - eddig részben kiadatlan - rövidebb írások (hírlapi cikkek, beszédszövegek, magánlevelek és hivatali iratok, valamint naplórészletek) is. Ezek az írások keletkezésük időrendjében illeszkednek a gyűjtemény pilléreit képező fő művek közé, így az olvasónak lehetősége nyílik arra, hogy képet kapjon Széchenyi szerteágazó munkásságának, nagyfűvé, de kanyargós életútjának egészéről, előre, visszalépéseinek megannyi elgondolkozató pályafordulatáról.

Bolti ára: 1500,- Ft. A kiadóban kedvezményesen -1200,- Ft-ért - előjegyezhető.

REGÉNYTÁR

*negyvenkilenc magyar regény
kézikönyve
Fáy Andrástól Márai Sándorig*

? Nem emlékszik a regények tartalmára ?
*Megtalálja a cselekmények összefoglalását a
REGÉNYTÁR-ban.*

*De nem csak ezt, mert a REGÉNYTÁR
negyvenkilenc magyar regényt többszáz címszóban
dolgozott föl.*

? Nem tudja, hogy hívják a regények szereplőit ?
Megtalálja a REGÉNYTÁR lexikon részében.
? Tudni akarja, merre utaznak a regények hősei ?
Lapozza föl a REGÉNYTÁR-t!

? Kíváncsi, mit olvastak a regények szereplői ?
Nézze meg a KÖNYV címszót!

? Nem emlékszik, hogyan öltöztette az író hőseit ?
Megtalálja az ÖLTÖZET címszónál.

? Tudja-e, milyen történelmi eseményekről ?
? szólnak a regények lapjain ?

Emelje le a REGÉNYTÁR-t a könyvespolcáról!
? Kíváncsi a korabeli sajtóvisszhangra ?

? Az írók vallomásaira ?

Ezt is megtalálja a REGÉNYTÁR-ban.

Sokoldalú megvilágításban újra élményt jelent Önnek negyvenkilenc magyar regény.

Négy száz kép - köztük több mint száz színes - díszíti a gazdag tartalmat; képzőművészeti alkotások, korabeli illusztrációk, film- és színpadi feldolgozásokról készült fényképek.

Már húsz ezer előfizetője van a
REGÉNYTÁR-nak.

? ÖN IS KÖZTÜK VAN ?

*Ha nem, most még megrendelheti!
NE MULASSZA EL AZ ALKALMAT!*

Megalakult az Új Magyar Iskoláért észak-dunántúli szervezete

1991. március 13-án Győrött, az *Ortutay Általános Iskolában*, a résztvevők saját elhatározásából megalakult az *Új Magyar Iskoláért Egyesület* észak-dunántúli regionális szervezete.

A regionális szervezethez négy megye (*Győr-Moson-Sopron, Vas, Komárom-Esztergom, Veszprém*) tizennégy általános iskolája csatlakozott. Valamennyiben működik az értékközvetítő és képességfejlesztő program (*ÉKP*).

A szervezetben pedagógiai, igazgatói és szülői szekciók működését határozták el. Igazgatói és pedagógiai szekciót a négy megyét érintően, míg szülői szekciót városonként (közigazgatási egységenként) szerveznek.

A pedagógiai szekció fő feladata a képzés, továbbképzés és szakmai fórumok, tapasztalatcserék rendezése. Fontos feladatnak tartják az *ÉKP*-ban részt vevő, ill. abba most bekapcsolódó pedagógusok felkészítését az 1991/92. tanévre.

A regionális szervezet szakmai támogatására a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Intézetet kérték fel.

A nyolcosztályos gimnáziumi tantervezetek lektorálása

A *Művelődési és Köznevelési Minisztérium* a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Intézetet kérte fel a nyolcosztályos gimnáziumok tanterverteinek a lektorálására. Az ország 11 iskolájából érkeztek tervezetek véleményezésre, amelyek a 8 osztályos gimnáziumi oktatásra áttérő iskolák tanárai dolgoztak ki.

A tervezeteket a következő szaktanácsadók, tanárok lektorálták: *Andrássy Péter, Baksa Péter, Baranyai Zoltánné, Cseh Györgyi, dr. Csorba Ferenc, Dubroviczky Dénesné, Eördögh Lajosné, Földes Zoltán, Gulyás Ferencné, Hemerle Mária, Horváth József, dr. Jáki Katalin, Justinné Ládi Etelke, Légrádi Imre, Mayer Zoltán, Oláh Józsefné, Szabó Zoltánné, Szelőczei Miklós, Táskai Eszter, Tóth Elek és Varga Lászlóné*. A munka koordinálását, összegezését *dr. Zátanyi Sándor* végezte.

Négy iskola a lektorálást követően konzultációs lehetőséget is kért a véleményezést végzőktől a tantervertezek pontosítása, továbbfejlesztése érdekében. E konzultációkra részben Győrött, a

Pedagógiai Intézetben, részben az iskolák székhelyén került sor.

A Köznevelés-Fejlesztési Alapból támogatott helyi iskolafejlesztések címjegyzéke

Tanítási-tanulási programok

Az angol nyelv, az informatika, az erkölcstan, a háztartástan és a népi kultúra helyi tanterve.

Értelmileg sérült, összevont osztályok tanítási segédleteinek tervezése.

Természettudományi ismeretek és a technika integrált tanítása a 1-3. osztályban.

A számítógépes oktatás fejlesztése a természettudományok, a számítástechnika és a belső információ terén.

Számítástechnikai fejlesztés.

Integrált szakképzés bevezetése

A hátrányos helyzetű iskola tartalmi, módszertani megújítása (helyi tantervek, rugalmas óraterv).

Számítástechnikai tantárgyi gyakorlat oktatástechnológiai rendszere.

A tehetségevelő műhely helyi rendszere (NYIK, matematika, idegen nyelvi, technika programok; diákönkormányzat).

Differenciált képesség fejlesztése NYIK, ÉK programok, magyar, matematika, orosz névfocsoportok.

Fejlesztési elképzelések a tanítási-tanulási folyamatban az 1-8. osztályokban.

Tantervi alternatíva, metodika kidolgozása súlyos fokban hallássérült gyermekek számára.

Rugalmas óraterv, differenciált képességfejlesztés.

Korszerű oktatási-nevelési rendszer (matematika, idegen nyelv).

A nevelési rendszer továbbfejlesztése (számítástechnika-angol).

Hatékonyagszámoló programok (nyelvtanítás, matematika, számítástechnika, biológia, történelem).

Tehetségevelés (testnevelés, angol, matematika, magyar).

Differenciált oktatásszervezés (hátránykompenzáló osztályok, a tehetséges tanulók fejlesztése, értékelési rendszer, felkészítés szakmaváltásra, az irányítástechnika tanterve, NYIK-adaptáció).

Rugalmas működés – differenciált képesség-fejlesztés a kezdő szakaszban.

A városi iskolák szakmai szövetségén alapuló tehetséggondozó program.

Rugalmas óraterv, tantárgyi integráció (13 saját fejlesztésű és 5 adaptált program).

Pályázó

Eötvös József Tanfőképző Főiskola Gyakorló Általános Iskolája Baja, 6501, Bezerédi u. 15.

Összevont gyógypedagógiai osztályt tanítók munkacsoportja, Bakonyszentlászló, Általános Iskola, 8431.

II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola alsós munkaközössége, Balassagyarmat, Szabó Lőrinc u. 1. 2660.

Vizsgadálkodási, Erdészeti és Vadászati Szakközépiskola, Barcs, 7570, Latinka S. u. 13.

ELTE Általános Iskola Tanárképző Kar Gyakorló Általános Iskolája Budapest, 1077, Dohány u. 32.

Semmelweis Ignác Egészségügyi Szakközépiskola Budapest, 1194, Csengő u. 1–3.

Fazekas Mihály Általános Iskola Debrecen, 4025, Simonffy u. 21.

Mechwart András Gépipari Szakközépiskola Debrecen, 4025, Széchenyi u. 58.

Gárdonyi Géza Általános Iskola Győr, 9028, Konini u. 2.

Körzeti Központi Általános Iskola Iván, 9374, Ady E. u. 2.

Óvoda, Általános Iskola és Diákotthon Kaposvár, 7400, Beloianisz u. 8.

Kapu Lajos Általános Iskola Mosonmagyaróvár, 9200,

Kossuth Lajos Gimnázium és Szakközépiskola Mosonmagyaróvár, 9200, Gorkij u. 1.

Általános Iskola nevelőterületének alkotóközössége Sopron, 9400, Ferenczy J. u. 1.

Lengyel József Gimnázium Oroszlány, 2840, Kossuth L. u. 2.

Madách Imre Általános Iskola Szeged, 6721, Madách u. 20.

505. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet és Szakközépiskola Szekszárd, 7100, Széchenyi u. 2–7.

Általános Iskola Szigetvár, 7900, Lenin ltp.

Varga Katalin Gimnázium Szolnok, 5000, Szabadság tér 6.

Ady Endre Általános Iskola Zalaegerszeg, 8900, Verkkauz tér

A Magyar Pedagógiai Társaság választmányának névsora

1. Angelusz Erzsébet Bp. tud. munkatárs
2. Bajkó Mátyás Debrecen egyetemi docens
3. Bakonyi Pál Bp. nyug. főig. h.
4. Balogh László Bp. tud. főmunkatárs
5. Barkó Endre Bp. oszt. vez.
6. Benedek András Bp. főigazgató
7. Benkő Lóránd Bp. akadémikus
8. Dr. Bíró Péterné Bp. egyetemi tanár
9. Dr. Bodó László Bp. egyetemi tanár
10. Dr. Demeter Katalin Bp. főmunkatárs
11. Dr. Egressy Erna Tatabánya
12. Dr. Endrédy Lajos Szekszárd
13. Farkas István Bp. igazgató
14. Farkas János Körmend ált. isk. igazgató
15. Formanek Zsuzsa Bp. ált. isk. igazgató
16. Dr. Földy Ferenc Sárospatak főiskolai tanár
17. Dr. Gyukics Antal Kiskunhalas igazgató
18. Horváth Márton Bp. egyetemi tanár
19. Hunyady Györgyné Bp. ped. kutató
20. Illés Lajosné dr. Bp. ped. kutató
21. Kallós Miklósné dr. Pécs igazgatóhelyettes
22. Dr. Karlovitz János Bp. főmunkatárs
23. Kereszty Zsuzsa Bp. tudományos munkatárs
24. Dr. Kincses László Gyula igazgató
25. Dr. Fábriánné Kocsis Lenke Jászberény főiskolai tanár

26. Dr. Kóczán Béláné Bp.
mb. igazgató
Fővárosi Pedagógiai Intézet
27. Koós Ferenc Szigetszentmiklós
igazgató
28. Dr. Kotnyek István Nagykanizsa
tanár
29. Kovács István Bp.
főmunkatárs
30. Köpeczi Béla Bp.
akadémikus
31. Kőrösfői László Gödöllő
tanár, országgyűlési képviselő
32. Kuknyó János Nyíregyháza
igazgató
33. Lukács Péter Bp.
oktatáskutató
34. Dr. Maróti Andor Bp.
35. Marx György Bp.
akadémikus
36. Dr. Melláth Ferenc Pécs
egyetemi adjunktus
37. Mihály Ottó Bp.
igazgató
38. Nagy Andor Eger
tanszékvezető főiskolai tanár
39. Dr. Németh Kálmánné Tapolca
40. Dr. Novák István Dunakeszi
főosztályvezető
41. Nyirkos Tibor Püspökladány
igazgató
42. Oberczán József Budaörs
43. Ormándi János Szeged
főiskolai adjunktus
44. Dr. Orosz Gábor Nyíregyháza
főiskolai tanár
45. Páldi János Szolnok
ny. igazgató
46. Pázmándi Józsefné Bp.
47. Petrikás Árpád Debrecen
egyetemi tanár
48. Simon Tamás Sopron
főiskolai adjunktus
49. Szakáll Istvánné Bp.
igazgató
50. Széchy Éva Bp.
egyetemi docens
51. Székely Imre Székesfehérvár
52. Szeléndy Gábor Kaposvár
ny. főiskolai tanár
53. Takács Tamás Bp.
54. Tóth László Debrecen
igazgató
55. Tóth Marianna Sopron
főigazgató helyettes
56. Tóth Lajos Balassagyarmat
igazgató
57. Tölgyesi József Veszprém
ált. isk. igazgató
58. Trencsényi László Bp.
igazgatóhelyettes
59. Zibolen Endre Bp.
c. egyetemi tanár

A Magyar Pedagógiai Társaság tisztségviselői

Elnök

Köpeczi Béla
akadémikus
Országos Széchenyi Könyvtár
Budavári Palota, Palota tér 1.
Tel.: 175-7553

Alelnökök

Hunyady Györgyné
főigazgató
Tanítóképző Főiskola
1531 Bp. Kiss J. altbgy. u. 40.
Tel.: 176-0178

Horváth Márton

egyetemi tanár
ELTE
1146 Bp. Ajtósi Dürer sor 19/21.
Tel.: 122-5507

Páldi János

ny. igazgató
Szolnok, Varga Katalin Gimnázium
Tel.: 06/56/33-210
főtítkár

Főtítkár

Széchy Éva
egyetemi docens
ELTE BTK Neveléstudomány Tszk.
1146 Bp. Ajtósi Dürer or 19/21.

Títkárok

Barkó Endre
igazgatóh.
Professzorok Háza
1146 Bp. Ajtósi Dürer sor 19/21.
Tel.: 142-0327

Trencsényi László

igazgatóh.
Országos Közoktatási Intézet
Iskolafejlesztési Központ
1087 Bp. Könyves K. krt. 48/52.
Tel.: 134-4500

Vezetőségi tagok

Balogh László
tudományos főmunkatárs

(jegyző-szerkesztő)
Országos Pedagógiai
Könyvtár és Múzeum
1054 Bp., Honvéd u. 10.
Tel.: 153-0600/14-75.

Karlovitz János

(szóvivő)
1146 Bp., Ajtósi Dürer sor 19/21.
Tel.: III/347.

vagy: Nemzeti Szakképzési Intézet
1087 Bp. Berzsényi u.

Etikai Bizottság

Elnök

Breznányi László

egyetemi adjunktus

KLTE

4010 Debrecen, Egyetem tér 1.

Tel.: 06/52/16-666.

Ellenőrző Bizottság

Elnök

Mezei Gyula

tudományos főmunkatárs

BME

1111 Bp. Egre J. u. E ép.

Tel.: 166-5011/26-52.

Megalkult az Iskolai Esélyegyenlőségért Egyesület

Május 18-án a *Fóti Gyermekváros* adott otthont a mintegy 150 alapító tagnak. Az Egyesület érvényt kíván szerezni a pedagógiában, a nevelési-oktatási intézményrendszerben, a közoktatásban a nevébe foglalt princípiumnak, összhangban az Emberi Jogokkal, illetve különösen a Gyermeki Jogokkal. (Az alapszabály a célokat részletesen kifejti, ebből kitűnik, hogy nem a lefelé nivellálás programjával, sokkal inkább egy igen széles értelemben vett képességfejlesztés programjával azonosul.)

Az Egyesület székhelye a Bp. VII. Hernád u. 46. sz. alatti Bokányi Iskola. Elnöke *Loránd Ferenc*, az Iskolafejlesztési Központ tudományos tanácsadója, társelnöke *Botka Lajosné*, a szolnoki Varga Katalin Gimnázium igazgatója, titkára *Czene Gyula*, a salgótarjáni Petőfi Iskola igazgatója. További tagjai *Mocsáry Gergely* diósjenői iskolaigazgató, *Végh Mihályné* ÁMK-óvodavezető, *Sarud, Büki István* dobzai polgármester, *Volentics Anna*, a Gyógypedagógiai Főiskola tanára, Nagy Zoltán budapesti gyógypedagógus, *Mihály Ottó* nevelésfilozófus, *Csáky László* Gyermekváros Igazgató, *Fót, Puki Istvánné* Bp. XVII. kerületi iskolaigazgató, *Nahalka István*, az ELTE TTK taná-

ra, *Kibédi Anikó* tanftó, *Csoma Éva* budapesti óvónő, *Szigeti Lajos* komlói szakmunkásképző igazgató. Az ellenőrző bizottsága tagjai *Btró Endre* jogász, *Somogyi Béla* a debreceni UÁMK iskolaigazgató és *Lukács Barna* a kazincbarcikai Hasznosidő Központ vezetője.

*

A Magyar Drámapedagógiai Társaság DPM (Drámapedagógiai Magazin) címmel folyóiratot indított. Főszerkesztő és a Társaság elnöke, Debreczeni Tibor. A szerkesztőség címe: 1251 Bp. I., Corvin tér 8.

*

Az *ELTE Társadalom- és Nevelépszichológiai Tanszéke* ajánlja az Iskolapszichológiai Kiadványsorozat 19., új kötetét, *Bácskai Júlia: Önismereti csoportok céljai és módszerei*. Alkalmazásuk egészséges kamaszok csoportjában címmel. Ára: 50,- Ft.

Tájékoztató az Országos Középszikolai Tanulmányi Versenyről

Az elmúlt több, mint két évtizedben kialakultak és kikristályosodtak a középszikolai tanulmányi versenyek, így az OKTV formái, módszerei, tantárgyi tartalmi. A verseny iránt az érdeklődés évről évre nő, a tavalyi tanévben közel 40.000 III-IV. osztályos tanuló indult el a versenyen.

Ez a tapasztalat arra indította a közoktatás irányítóit, hogy az érettségihez hasonlóan szabályozza a verseny lebonyolítását. Az elkészült OKTV szabályzat a verseny kiírásával együtt dönt néhány olyan kérdésről, amely évek óta foglalkoztatja a szakmai közvéleményt.

Az egyik fő probléma évek óta a verseny nyilvánosságának kérdése. A tömeges jelentkezés, a szűk határidők és a személyi feltételek korlátozott volta csak a versenyben továbbjutókról adott időben információt, a nagy tömeget érintően azonban a tájékoztatást nem sikerült megoldani.

Az időben történő és mindenre kiterjedő tájékoztatást az OKTV szabályzat a jelentkezési lap rendszerével oldja meg. A versenyben indulók a tanév elején jelentkezési lapot töltenek ki, három példányban. Az első példányt az iskola igazgatója a verseny megindulásakor megküldi az OKI-nak. Ez alapján rendelkezhet meg az első forduló versenytételei. A jelentkezési lap második és harmad-

dik példánya az első forduló versenytételei. A jelentkezési lap második és harmadik példánya az első forduló továbbjutásra javasolt dolgozataival együtt jut el az OKI-ba. Az első forduló dolgozatait ugyanis – ez évtől kezdve – valamennyi tantárgyból a szaktanár bírálja el, és csak a tantárgyanként megadott pontszámhatárt elért dolgozatokat terjesztik fel az igazgatók. A dolgozatokat a versenybizottságok ismételten értékelik, és ez alapján alakul ki tantárgyanként a második forduló résztvevőinek névsora.

A dolgozatokkal beérkezett jelentkezési lap egyik példányára a versenybizottság rávezeti a versenyzők eredményét, és a második fordulóba hívott versenyzők névsorával együtt azoknak a versenyzőknek, akik az országos összesítés alapján nem jutottak tovább, a jelentkezési lapját az eredménnyel együtt visszaküldjük az iskolákba. A továbbjutó versenyzők lapjára a verseny további eredményét folyamatosan rávezetjük. A döntő előtt a behívással egyidejűleg a tovább nem jutók számára a visszajelzés ugyancsak a jelentkezési lap visszaküldésével történik. A versenyzők beérkezett harmadik jelentkezési lapját a versenybizottság őrzi a verseny azévi dokumentációja céljából.

A verseny díjazása is módosításra kerül ez évtől kezdve. Az I. helyezett 6.000,- Ft, a II. helyezett 5.000,-Ft, a III. helyezett 4.000,- Ft díjban részesül. A tervek szerint a díjazottak számára az oklevelek és díjak átadása központi ünnepségen történik. Ezen az ünnepségen jutalmaznak a versenybizottság javaslata alapján azokat a tanárokat is, akik a versenyben évek óta kiemelkedő felkészítő munkát végeztek, és több versenyzőjüket is a döntőbe juttatták.

A verseny anyagi terheinek a részbeni finanszírozására az MKM nevezési díjat vezetett be, amelyet a versenyzőknek a versenyre való jelentkezéskor kell befizetniük. A befizetést az iskola igazgatója a jelentkezési lapon igazolja. Ebben a tanévben a nevezési díj 200,- Ft, amelynek befizetését az arra érdemes vagy rászoruló tanulók számára az iskola átvállalhatja.

A verseny tantárgyai, formái ebben a tanévben nem módosulnak. A részletes versenykiírás és a verseny határidői a *Művelődési Közlönyben* jelennek meg.

KÖZOKTATÁSI SZOLGÁLTATÓ IRODA

Az I. Magyar Gyermekek- és Ifjúsági Film- és Videószemle

(Zánka, 1991. augusztus 23–25.)

Rendezők: Fotó–Videó Centrum, Zánka és Magyar Médiapedagógiai Műhely, Budapest)

Ha valaki azt a kérdést tenné föl: *létezik-e Magyarországon médiapedagógia*, lehetne "nem"-mel is, "igen"-nel is válaszolni. Mert ezt a fogalmat hiába keressük az oktatásról szóló hivatalos iratokban, hasonló nevű tantárgy sem létezik, mégis dolgoznak, már évek óta, iskolai videóműhelyek, mégis lezajlott sikerrel az I. Szemle, és hozzá kapcsolódva a Nemzetközi Médiapedagógiai Szeminárium. Ha tehát jog szerint nem is, tény szerint megjelentek Magyarországon médianevelési kezdeményezések, s vannak már eredmények.

A jelen frásnak nem célja, hogy a médiapedagógia mibenlétét, tartalmát, célrendszerét, magyarországi múltját, jelenét és jövőjét elemezzük – talán majd egy más alkalommal. Jelen sorokat tárgyilagossághoz hírdadsnak szánjuk, ahogyan tárgyilagosságot voltak azok a "látó emberek", halászok is, akik a Balaton színváltózáisaiból következtettek a hal-tömegek mozgására, s hírül adták társaiknak: kezdődik a halászat.

A Balaton partján, Zánkán mintegy százan gyűltek össze, gyerekek és felnőttek, magyarok és külföldiek, hogy – mint az államtitkári köszöntőben olvassuk "a gyermekfilmek alkotásait kultúránk részeként elismerve megnézzék, élvezzék és értékeljék." Tizenhárom iskolai alkotóközösség nevezett a Szemlére, külön öröm, hogy ennek majd a fele általános iskolai. Négy egyéni versenyző is jelentkezett, így összesen 33 "mozi" került a közönség és a nemzetközi zsüri elé. Túlságosan messzire vezetne, igazságtalan is volna, ha a teljes anyagról egy részletesebb, ámde mégis sommás esztétikai véleményt akarnánk megfogalmazni. Egy ilyen elemzésnél ugyanis nehezen lennének kikapcsolhatók azok az élmények és tapasztalatok, amelyek Európa hasonló gyermekfesztiváljain halmozódtak fel, és óhatatlanul is sztenderdként szolgálnának. Márpedig nyilvánvaló, hogy több éves, netán évtizedes médiapedagógiai munka, fesztiválhagyomány eredményeivel nem vethetjük össze saját kezdeményezéseinket, zsegeinket. Még akkor sem, ha a művészet szférájában – ahová a

gyermekmozik nagy része tartozik – az eredményt tekintve nincs feltétlen összefüggés hagyomány, gyakorlottság, műveltség és művészi hatás között. Mondjunk most tehát csak ennyit: nagyon jó dolog, hogy a Szemle létrejött, érdekes, szép munkákat láttunk. S reméljük, a jelek nem csalnak: valóban "kezdődik a halászat".

A Szemle nemzetközi zsűrijebe hat európai ország hat olyan szakembere is érkezett, aki hazájában a nemzeti gyermekfesztivál szervezője, s a gyermekekkel közös médiamunkában nagy tapasztalatokkal rendelkezik. A magyar gyermekek és fiatalok filmjeiben a zsűri sok értéket fedezett fel. A közös véleményt a díjkiosztáson Lugossy László zsűrielnök a következőkben tolmácsolta.

A zsűri *kiemelt díjjal* jutalmazza

a "Z" üzeni című filmet (Kőrösi Csoma Sándor Művelődési Ház, Sepsiszentgyörgy), a közösségi élmény érzelmileg is hiteles megjelenítéséért;

a *Spenót* című filmet (Brassó utcai Általános Iskola, Budapest), eredeti ötletéért, szellemes látásmódjáért;

A *Két kereszt* című filmet (Nyár utcai Általános Iskola, Budapest), általános érvényű mondanivalójáért, a fordulatos történet gazdag előadásmódjáért;

a *Vonat* című filmet (Szent László Gimnázium, Budapest), magas színvonalú képi és hangviágáért;

A zsűri további 8 filmet *díjjal* jutalmaz:

a *108 év* című riportfilmet (Ságvári krt-i Általános Iskola, Szolnok), témaválasztásáért, és a "beszédés tárgyak" kifejező eszközként való alkalmazásáért;

az *Eső* című riportfilmet (Szent László Gimnázium, Budapest), az interjú és a képi ábrázolás hatásos ötvözéséért;

a *Közöny* című filmet (Pécsszabolcsi Általános Iskola), a téma ellenpontozásra épített kifejtéséért;

az *CCCP* című etűdöt (Pécsszabolcsi Általános Iskola), ironikus kép- és hangvételéért;

a *Impressziók* című filmet (Jendrassik György Gépipari Műszaki Szakk. Szolnok), a környező világ hangulatainak képi megjelenítéséért;

a *Kun Éva* című riportfilmet (Virág Katalin, Székesfehérvár), a művészi alkotó munka titkainak kutatásáért;

A *Télapó* című filmet (Molnár György Általános Iskola, Dombóvár), szellemes ötletéért, pergó ritmusú szerkesztéséért;

az *Élet ez?* című filmet (Pécsszabolcsi Általános Iskola), a rabság elleni tiltakozás ábrázolásáért;

A zsűri *dicséretben* részesíti:

a *Lábbeli* című filmet Hartyándi Ádám, Győr, képi alapötletéért;

Az I. Európai Gyermek- és Ifjúsági Fesztivál igazgatója, Burkhard Inhülsen *különdíjat* ad át:

a *Kiáltás az emberért* című filmnek (Általános Iskola, Balassagyarmat), humanista mondanivalójáért, a vers és a mozgókép együttes kifejező erejének felismeréséért;

A zsűri *kiemelt díjban* részesíti a legjobb összteljesítményt felmutató *alkotóközösségeket*:

A *Balatonfüredi Lóczy Lajos Gimnáziumot* a *Miért így?*, az *Eső* cseppek, a *Dicséret* és a *Cím nélkül* című filmjeik személyes mondanivalójáért, átélt, hatásos előadásmódjáért;

A *Nyár utcai Általános Iskola* (Budapest) alkotóközösségét a *Két kereszt* és az *Édesanyammal mandulahámozás* közben című filmekben mutatott kitűnő csapatmunkáért;

a *Ságvári krt-i Általános Iskola* (Szolnok), az *Egy napom*, *Barátaink*, az *állatok* és a *108 év* című filmjeit a dokumentumfilm műfajában nyújtott színvonalas teljesítményért;

a *Pécsszabolcsi Általános Iskolát* a *Közöny*, *CCCP* és *Élet ez?* című filmjeik eredeti látásmódjáért;

A zsűri a *Hannoveri Európa-fesztiválon való részvételre jogosító díjat*

a *Szent László Gimnázium* (Budapest) alkotóközösségének ítéli. A *Vonat*, az *Eső* és a *Fény-árnyék* című filmjeik magas színvonalú megformálása elmélyült és céltudatos műhelymunkáról és kísérletező kedvről tanúskodik.

A Szemle érdekes színfoltja volt a vetítési napok végén a *zsűri* és a *Szemle részvevőinek beszélgetése*. Ennek során olyan problémákról esett szó, amelyek – a beszélgetés külföldi résztvevői szerint – ugyanígy vetődnek fel, s keresik megoldásukat Európa többi országában is. Például: hogyan lehet egy iskolai mozgókép-műhelyben egyensúlyt teremteni a gyermek és a felnőtt szerepe között? Egyáltalán mi lehet és legyen a szereposztás, hogy a fiatalok megkaphassák az alkotáshoz szükséges technikai, dramaturgiai, filmnyelvi stb. ismereteket, de ezt a tudást ne "felnőtt" gondolatok és szándékok tolmácsaként, hanem a maguk képviselőre használhassák? Azután: hogyan lehet a mozgókép minden trükkjét megismerni, megtanulni, s mégis megőrizni az alkotói függetlenséget, megmenekülni a kommersz filmek, klipek, televízióreklámok kliséitől? Egy következő kérdés: hogyan lehet az iskolákban rendelkezésre álló egyszerű technikát nem feltétlenül korlátként szem-

léni, hanem olyan témát találni és olyan formanyelven használni, amely előnyként használná ki a technikai adottságot szerénységét, meglehet szegénységét. Milyen mozgékony műfajokat érdemes egy iskolában művelni? Dokumentumfilmet? Játékfilmet? Oktatófilmet? Kreatív és szabad "art"-produkciókat érdemes inkább készíteni? Ez volt az a kérdés, problémakör, ahol mindenki egyetértett a válaszbán. E válasz szerint minden műfaj egyenrangú, s mindegyik önmagához képest méretet kap. Egy iskola számára pótolhatatlan értékeket jelenthet az iskolai eseményekkel, az iskola számára fontos tárgyi emlékekkel, személyekkel kapcsolatos dokumentáció. Mindennek érvényre időnként túlmutat az iskola keretein. Ugyancsak fontos – ez már akár egy tájegység vagy egy nemzet szempontjából – bizonyos események, a természeti és tárgyi környezet, a pusztuló népi emlékek megőrzése. (A Szarvasi Vajda Péter Gimnázium mutatott erre a Szemlén jó példát a Tessedik-könyvtár és a búboskemence készítés megőrzésével.) Az ilyen típusú munkáknál azonban az alkotóknak el kell dönteniük: egy kisebb vagy egy nagyobb közösség számára szól-e munkájuk, tarthat-e számot közérdeklődésre, alkalmas-e fesztiválprogramnak a mű.

Külföldi vendégeink valóban komolyan vették, hogy dolgozni jöttek Magyarországra. A vetítések és a beszélgetések után ki-ki rövid összefoglalót tartott otthoni munkájáról, és filmeket vetített; spanyol, olasz, svájci, német, osztrák és belga gyerekek és fiatalok munkáit. Rendkívül érdekesek voltak ezek a bemutatások, mert egy nem csak egységsül, hanem – sajnos – uniformizálódó Európában és világban mindegyik ország gyermekfilmjei önmagukról szólva, az önmaguk nyelvén és gondolkodásmódja szerint beszéltek közös emberi problémáinkról.

Mikor találkozunk legközelebb? A HUNGARODIDACT 91 kiállításán, október 11-én, ahol bemutatjuk a Zánkán díjazott produkciókat, beszélgetünk a magyar médiapedagógia helyzetéről, külföldi gyermekműhelyek alkotásait is meg lehet tekinteni, és megpróbálunk a gyerekekkel együtt mozit csinálni – kamera nélkül. Azután – lehet, hogy már a következő Szemlére illenek készülni, de ennél fontosabb és izgalmasabb kérdés: hogyan tudjuk a médianevelést demokratikussá, általánossá tenni? Hogyan érhetnénk el, hogy – mint az 1990-es pisai fesztiválra – 700! gyermek, iskolai műhely küldjön nevezést? Mert a fesztivál szép és fontos dolog, de ennél fontosabbak a mindennapok, amelyekből egy ilyen nemzeti fesztivál kinőhet. Kik azok a pedagógus-kollégák, akik tanf-

ványaikkal együtt szívesen részt vennének ilyen munkában? Kik azok, akik erkölcsileg és anyagilag támogatnák egy átfogó médiapedagógiai program megvalósulását Magyarországon? Találkozunk október 11-én, és beszélgessünk terveinkről, a megoldás lehetőségeiről tovább!

BODA EDIT
Magyar Médiapedagógiai Műhely
igazgató

A LOGO – PRESS BT. kiadásában megjelenő Fejlesztő Pedagógia Szaklap

Az első magánkiadású pedagógiai folyóirat.

A szaklap a nevelés-oktatás egész területét igyekszik megjelentetni – az óvodától a felsőoktatásig – mind az ép, mind a fogyatékos populációban. Megismerteti a pedagógus társadalmat a hazai és külföldi kutatások, kísérletek eredményeivel.

Előfizetési díja évi: 1.140,- Ft.

A lap példányonkénti ára: 95,- Ft

Megrendelhető és előfizethető a szerkesztőség címén:

LOGO – PRESS BT.

Fejlesztő pedagógia

1112 Budapest, Görbe u. 4/b

Fejlesztő Pedagógia

Fejlesztő Pedagógia

1991. II. 1. szám tartalomjegyzéke

dr. Farnosi István: Mozgásfejlesztés

Pasqualetti Zsófia: Mottó: Nem játék a játék

Kőrösné dr. Mikis Márta: Informatika a francia oktatásban

dr. Kozéki Béla: A tulajdonítás és viselkedés a személységfejlesztésben

Demeter Katalin: Pszichológia a tanteremben
Szekeres Katalin: A pszichopedagógus szerepe az általános iskolában

Németh Erzsébet: Jutalom hatása az érdeklődésre és a feladatban nyújtott teljesítményre

Nárárdiné Fonyódi Ilona: Halmozottan fogyatékos gyermekeket fejlesztő kísérleti program

Szóts Zsuzsanna: Mi illik a délutáni kávéhoz?

dr. Kozéki Béla – dr. Berghammer Rita: A hagyományos és az újszerű egyensúlya a nevelésben
Fejlesztő Pedagógia

1991. II. 2. szám tartalomjegyzéke

dr. Lust Iván: A sarokba szorított kiskamasz esete
Horváth H. Attila: Egy kastély Németországban
Szentmiklósné Gerzon Ilona: Gyakorlati tapasztalatok egy háromhónapos német óvodai látogatás tükrében

dr. Vékássy László: A száj formafelismerésének vizsgálata pöszéknél

Gerse László: A számítástechnika fejlesztésének koncepciója

Változások időszaka a Bárdos Lajos Általános Iskolában

Bartha István: Ökológia és ökológikus szerkezetek

dr. Kozáki Béla – dr. Berghammer Rita: Az elhíztott gyermek nevelési problémáiról

Durkóné Varga Pálma: Életmódklub

Petrin László: Túlerhelés ellen felüdülés

Takács Marianna: A sportszerűség szerepének vizsgálata különböző korú iskolai tanulóknál

Fejlesztő Pedagógia

1991. II. 3-4. szám tartalomjegyzéke

Diszlexia – diszgráfia kérdéseivel foglalkozó duplaszám 1991. szeptemberében jelenik meg.

A tartalomból:

kutatási eredmények,

a diszlexiát magyarázó felfogások,

hazai vizsgáló, terápiás csoportok, intézmények, a diszlexia a gyógypedagógus-logopédus, a pszichológus, az orvos szemszögéből,

a Meixner-féle dyslexia reedukációs módszer,

a diszlexia-veszélyeztetettség kérdései,

a fejlesztő munka formái és lehetőségei,

gyakorlati információk szülőknek, pedagógusoknak,

a diszlexia a pedagógusképző felsőoktatás gyakorlatában.

A dupla számot a lap előfizetői a 3-4. szám gyanánt kapják.

Megrendelhető

a LOGO – PRESS BT. címen:

1112 Budapest, Görbe u. 4/b.

Ára: 240,- Ft.

Integrált művészeti nevelés országos konferenciája

A Sarkadi Kísérleti Középiskola (Gáspár László iskolája) tapasztalatcserére hívta azokat az iskolákat, amelyekben komplex-integrált irányban fej-

lesztik az esztétikai-művészeti nevelést. A konferenciára nagy érdeklődés mellett április 14-15-én került sor. A meghívást az alábbi iskolák, középiskolák, ÁMK-k fogadták el: *Gesz, Mezőgyán, Szentlőrinc, Budapest – Berzsenyi Gimnázium, Budapest – Alternatív Közgazdasági Gimnázium, Budapest – Szent István Közgazdasági Szakközépiskola, Budapest – Bajza utca, Nyitregyháza – Oros, Nagykövácsi, Mezőcsát – Gimnázium és Szakközépiskola, Berettyóújfalu – 3. sz. Iskola, Salgótarján – Bohai Gimnázium, Tuzsér, Kisbér – Gimnázium, Szeged – Textilipari Szakmunkásképző Iskola* és négy kísérleti programra, a 12 évfolyamos általános és szakképző iskola megvalósítására készülő (budapesti, tiszafüredi, szolnoki, salgótarjáni) iskola nevében képviseltette magát az *OKI Iskolafejlesztési központja* is.

A tapasztalatcserén megbizonyosodott, hogy több járható útja van e téren a tantárgyi integrációnak, az érzelmi érintettség vállalása, nem különben az adminisztratív, "iskolás" értékelési módokkal való konfrontáció közös. A programok szükségképpen tolongnak el a tréning típusú képzéstől szabadművelődési megközelítések irányába.

Kimagaslóan gazdag – a személyesség szempontjaira is figyelő – taneszköz-készlet halmozódott fel (keres kiadót) Szentlőrincen – elsősorban *Gesztess Zsuzsa* nevéhez fűződően, hasonló nagy érdeklődés élébe néznek az *Alternatív Közgazdasági Gimnázium* új tankönyvei.

Az egybegyűlték állásfoglalásban hívták fel a figyelmet a nyilvánosság, az információcsere fontosságára, nemkülönben sürgették, hogy a pedagógusképzés biztosítson formát a komplex-integrált tantárgyak tanítására felkészült pedagógus-közvetítők képzésére.

*

Bejelentett találmányok, szabadalmak hasznosítása az USA-ban, Kanadában, Japánban és Nyugat-Európában.

Partnerkeresés, bemutatók, marketing, szerződéskötés (PCT szükséges), a világ egyik legnagyobb vállalatának szervezésében.

INCOMA Magyar Képviselet (Franchisee).

1081 Budapest, Csokonai u. 10. Fsz. 2.

Tel/fax: 1133-110.

Biztonságos út a világsikerhez!

Tisztelt pedagógus Kollégák!

Lehetőséget kaptunk arra, hogy e folyóirat hasábjain bemutatkozhassunk. Tehát: az *ORPHEUSZ KIADÓ Kft* 1990-ben alakult a *Magvető Könyvkiadó* leányvállalataként. Feladatunk a jelenkori magyar költők versesköteteinek kiadása. Ennek igyekszünk legjobb tudásunk szerint eleget tenni, színvonalas, igényes, a verskedvelők számára is élményt nyújtó könyvek kiadására törekszünk.

Kérjük, kísérje figyelemmel munkánkat!

1991. III. negyedévére a következő könyveket jelentetjük meg:

Cukor György: Száll alá

A Törökbálinton élő *Cukor György*nek 1987-ben jelent meg első verskötete, amely egy erőteljes, fojtottan feszes és izgalmas versgyűjtemény volt, eredeti hangvétellel és költői szemlélettel. Mostani, második könyve szervesen kapcsolódik az elsőhöz, ebben is rossz társadalmi közérzetét, nyomasztó emlékeit, szorongásait, kételyeit fogalmazza meg, hiszen az elmúlt évek során bizonytalanná, többértelművé, nehezen értelmezhetővé változott körülöttünk a világ...Ára: 80,- Ft

Dobozi Eszter: Látó

Míves műveltség, szigorú kompozíciós fegyelem, a gondolati líra vonzó zártsága jellemzi a Kecskeméten élő tehetséges költőnő, *Dobozi Eszter* második kötetének verseit. Érzelmait, nagyon is általánosítható, azonosulásra készítő személyes problémáit minden esetben kivetíti a tájba, a tárgyakra, a külvilágba, emberi kapcsolataiba. Sajátos, érett, egyéni hang szólal meg a kötetben, amelynek rokonszenves mivoltát csak növeli az ihletettség lendülete, az elemi élmény sugárzó ereje, az őszinte szó irigylésre méltó szabadsága... Ára: 80,- Ft

Vásárhelyi Géza: Ki vár engem

A kolozsvári költő sajnos nem élhette meg, hogy válogatott verseinek gyűjteménye Magyarországon megjelenjék: 1988-ban meghalt. Munkásságával hamar kiérdemelte a "legdühösebb költő" minősítést. A dühös indulat tulajdonképpen elégedetlenség: a "körülmények", a kiszolgáltatottság, a kisszerűvé alacsonyító kisebbségi lét, a szerelmet is lealázó köznapi bajok váltanak ki belőle szenvedélyes kitöréseket....Ára: 90,- Ft

Az OKI Marketing Osztályának 1991/92. I. félévi vezetőképző tanfolyamai

Az OKI Marketing Osztálya ebben a tanévben is meghirdeti vezetőképző tanfolyamait.

Az elmúlt évek sikeres programjait továbbfejlesztve – *változatlan anyagi feltételek mellett* – várunk minden érdeklődőt.

Programjaink

Egy-egy témakört dolgoznak fel a lehető legteljesebb áttekintéssel, kb. 30 órában, kiscsoportos formában, a kézbeadott szakirodalom egyéni és közös tanulmányozásával.

A tanfolyamokon elsősorban a résztvevők vezetői tapasztalatára támaszkodunk, lehetőséget adva a saját problémák megvitatására és közös megoldások keresésére.

Csillebércen, kellemes, nyugodt környezetben, 20–25 fős csoportokban gyakorlatok, viták és tréning módszerek alkalmazásával teszik Önöknek élvezetessé a választott téma feldolgozását az előadók, akik az ELTE, JPTE, OKI szakemberei.

1. A döntés iskolája 1991. október 14–18.

A tanfolyamot elsősorban azoknak az osztályfőnököknek ajánljuk, akik fejleszteni kívánják tanítványaik és saját maguk *döntési képességét*. A tanfolyamon elsajátított módszer, amely különféle stratégiai, közösségi, önismereti és szituációs játékokra épül, lehetővé teszi a döntési képességek fejlesztését a *tanítási órák keretében*.

Team vezető: Kalapács János, OKI Marketing Osztály

2. Konfliktuskezelés és problémamegoldás a vezetésben 1991. október 28 – november 1.

A probléma és konfliktus felismerése, összefüggésük. Problémamegoldó és konfliktuskezelő modellek. Döntés és problémamegoldás. A vezető pszichológiai érzelme. Egyéni és csoportos bánásmód a vezetésben. Az önismeret szerepe a konfliktuskezelésben.

Team vezető: Ambrusné Szalai Katalin, OKI Marketing Osztály

3. A nevelés helyi rendszere 1991. november 11–15.

A rendszer fogalma. Az iskola rendszerismérve. Egység és különbség az iskolákban. Az autonómia lehetőségei és korlátai. A fejlesztés stratégiája. "Önarckép" készítés. A fejlesztési folyamat fázisai.

Team vezető: Loránd Ferenc, OKI Iskolafejlesztési Központ

4. Iskolavezetés a megújuló társadalomban 1991. november 25–29.

Az alkotó vezetés és hatékonyság vezetése. Rutin és fejlődőképesség. A megújuló vezető. A merev szervezeti struktúrák "bombázása". Személyiség és ráhatás.

Team vezető: Tóthné Dudás Margit, JPTE Humán Tudományos Intézet

5. Kutatás – fejlesztés – innováció – kísérlet 1991. december 2–6.

A pedagógiai kutatások sajátosságai. Kutatási stratégia, fejlesztési program, kísérleti terv. Egy kis kutatómódszertan. Az innováció mint oktatás-fejlesztési stratégia.

Team vezető: Trencsényi László, OKI Iskolafejlesztési Központ

A tanfolyamok költségei öt napra

a.) Részvételi díj	2.250,- Ft
b.) Részvételi díj+ebéd	2.750,- Ft
c.) Részvételi díj+teljes ellátás	5.500,- Ft

A részvételi díj a programot, a tanfolyami segédleteket, óradíjat, postaköltséget, terembért, szervezési díjat tartalmazza.

A jelentkezéseket a beérkezés sorrendjében fogadjuk el. Csoportot legalább 20 fős esetén indítunk. Túljelentkezés esetén a programot megismételjük.

Kihelyezett tanfolyamok megszervezését továbbra is vállaljuk intézetek, kabinetek, iskolák, óvodák, pedagógus közösségek számára.

A kihelyezett tanfolyam költsége a létszámtól függetlenül 35.000,- Ft. Ezért a programot, az előadókat, jegyzetet biztosítunk. A helyi szervezés, az előadók útiköltsége és esetleges szállásának biztosítása a megrendelő feladata.

Hívja az 1-344-500/185-ös telefonszámot! Kérjen további felvilágosítást!

Ha mégsem jön el, rendelje meg a tanfolyamokhoz készült programcsomagokat, jegyzeteket!

Címünk: OKI Marketing Osztály, 1399 Budapest, Pf. 701/420.

Rendeljen közvetlenül a kiadótól

A Széphalom Könyvműhely (1068 Bp., Gorkij fasor 38.) kiadványai megvásárolhatók a helyszínen, 9–15 óra között, vagy megrendelhetőek ugyanezen a címen, postai szállítással. Postai szállítás esetén a kiadó a postaköltséget magára vállalja.

Felhívjuk szíves figyelmüket *A Magyar Irodalom Évkönyve, 1990* – című kiadványunkra, melyből tájékoztatást kaphatunk a Magyarországon megjelent szépirodalmi művekről, nyomdákról, kiadókról, terjesztőkről, az Írószövetség, a József Attila Kör, az Írók Szakszervezete, a magyar Pen Klub tagjairól, a határainkon inneni és túli irodalmi élet eseményeiről, a szomszédos országokban megjelent magyar vonatkozású folyóiratokról, az év irodalmi alkotásainak előadásairól, átdolgozásairól, fordításairól, a magyar felsőoktatási intézmények irodalom tanszékeiről, a magyarországi irodalmi múzeumokról, emlékházakról, valamint az év kitüntetettjeiről, díjazottjairól, ösztöndíjasairól.

A kötetet *Pálinkás György* szerkesztette, ára 120,- Ft.

További kiadványaink:

Choli Daróczi József: Csontfehér pengék között	80,-Ft
Kun Pál: Bál	65,-Ft
Krausz Tivadar: Hazakutatás, avagy "krausz elvtárs mi van a fiókban"	69,-Ft
Hévizi Ottó - Csuha István: Szilénosz gyakorlatok	58,-Ft
Mészáros Tamás: Szabad/szemmel	120,-Ft
Nyerges András: Magyar Parádé	119,-Ft
Határtalan családok – Horvát költők versei Papp Mária fordításában	60,-Ft
Mint fészkből kizavart madár (A hontalaság éveinek irodalma Csehszlovákiában 1945-1949)	114,-Ft
Szélén az országútnak (Csehszlovákiai magyar líra 1918-1988)	140,-Ft
Nikolits Árpád: Üres házak, mind városra mentek	129,-Ft
Nemere István: Támadás tingarában	87,-Ft
Medgyesi Gabriella: Hullóban, lélegző gyöngyeimmel	57,-Ft
Vörös István: Innen világ	70,-Ft
Pomogáts Béla: Noé bárkája	138,-Ft
Rákosy Gergely: Válogatott és új novellák	98,-Ft
Gyurkovics Tibor: Szerelmes versek	89,-Ft
Spira György: A talpra álló fűevő vagy a legnagyobb magyar szatirikus	180,-Ft
Grendel Lajos: Elszigeteltség vagy egyetemesség	70,-Ft
Hegy Béla: Különböznünk szabad?	98,-Ft
Lázár Ervin: A fehér tigris	88,-Ft

Tájékoztató az OKI Marketing Osztály kiadványairól az 1991/1992-es tanévben

I. Azonnali szállítással megrendelhetők:

1. Ambrusné Szalai Katalin: Korszerű módszerek a pedagógus továbbképzési foglalkozásokon (2. kiadás a régi áron még korlátozott számban kapható.) 60,- Ft

2. Kalapács János: A döntés iskolája (I-II. kötet sok döntési játékleírással.) 231,- Ft

3. Csoma Gyula: Nevelhető-e a felnőtt? (Tanfolyami program az andragógiáról.) 210,- Ft

4. Trencsényi László: Kutatás - fejlesztés - innováció - kísérlet (Tanfolyami programcsomag.) 190,- Ft

5. Iskolavezetés a megújuló társadalomban (Tanfolyami programcsomag.) 190,- Ft

500 Ft feletti megrendelés esetén 20% kedvezmény adunk és átvállaljuk a postaköltséget is!

II. Előzetesen is meghirdetett,

az 1991/92-es tanévben megjelenő - még megrendelhető - kiadványaink

(A már beküldött előjegyzéseket számon tartjuk!)

1. Szabenyi Péter: Nemzeti tanterv - helyi tanterv. A kötet készül, remélhetően a tanév első felében a megrendelőknél lesz. Ára kb: 170,- Ft

2. Ambrusné Szalai Katalin: Nehéz helyzetek (szituációgyűjtemény), kiadásra az 1991/92-es tanév II. felében kerül sor. Ára kb: 170,- Ft

Címünk: OKI Marketing Osztály, 1399 Budapest, Pf. 701/420.

Bemutatkozik az Országos Közoktatási Intézet

Mivel foglalkozik az OKI? Milyen fejlesztési munka folyik az intézetben? Milyen alternatív programok, eljárások fémjelzik munkánkat?

Az október 10-i közoktatási szakmai napon 10-18 óráig előadások, bemutató foglalkozások, esz-közbemutatók és folyamatos vetítés keretében választ kaphatnak az érdeklődők a fenti kérdésekre.

Az előadások tartalmából:

- Törekvések az iskola humanizációjára: személyközpontú pedagógiák - településbarát iskolák;
- A nemzeti alaptanterv bemutatása;

- Informatika oktatás a nemzeti alaptanterv elemi szintjén;
- Embertudományok a pedagógusképzésben;
- A pedagógiai szaksajtó a közoktatás fejlesztésében.

Bemutatók az alábbi témakörökben:

- Nyelv- irodalmi kommunikációs program az első tagozatban;
- Értékközvetítő és képességfejlesztő iskola;
- Játékos informatika;
- Fejlesztő gyógypedagógiai eljárások, módszerek.

Filmvetítés az alternatív pedagógiai programokról.

A helyszínen információs szolgálat, esz-közbemutatók és könyvárutítás. Találkozás a bemutatott programok készítőivel és felhasználóival.

Az érdeklődőket programismertetővel, programanyaggal, szórólappal várjuk!

Az 1991/92. évi Országos Középszintű Tanulmányi Verseny történelem pályatételei

A pályázók a három választható téma egyikéből készített pályaműveiket 1992. január 6-ig adják le szaktanáraiknak. A pályamű tükrözze a megadott forráskiadványok és szakirodalom ismeretét. Terjedelme - az irodalom- és tartalomjegyzék leszámításával - legfeljebb 800 gépelt sor legyen. A pályaművek másféle sortávolságnál sűrűbben nem gépelhetők. Tartalmazzák az átvett szövegek, idézetek stb. forrásainak megjelölését. Másolattal készüljenek, mert az eredeti példányt az OKI nem tudja visszaküldeni. Legyen rajtuk feltüntetve a pályázó választott jeliséje - más megjelölés nem.

A pályaműveiket határidőig leadó pályázók 1992. január 6-án zárthelyi tesztoldozatot írnak, amelyben bizonyosságot kell adniuk pályamunkájuk önállóságáról és az iskolatípusuknak megfelelő történelem tantárgyi törzsanyag ismeretéről is.

Magyarország cseh és lengyel kapcsolatai az Árpád- és az Anjou-korban

Források

Az Árpád-kori és Anjou-kori levelek. Sajtó alá rendezte Makkai László és Mezei László. Bp., 1960. Gondolat

Kálti Márk: Képes Krónika. Bp., 1964. Magyar Helikon. 1978. Szépirodalmi.

Károly Róbert emlékezete. Szerk.: Kristó Gyula és Makk Ferenc. Bp., 1988. Európa

Turóczy János: A magyarok krónikája. 2. kiadás. Bp., 1980. Európa

Szakirodalom

Betényi Iván: Magyarország az Anjouk korában. Bp., 1987. Gondolat

Herczeg Géza: Magyarország külpolitikája 896–1919. Bp., 1987. Kossuth

Kristó Gyula: Az Aranybullák évszázada. Bp., 1976. Gondolat.

Magyarország története. Előzmények és magyar történet 1242-ig. Főszerkesztő: Székely György. Bp., 1984. Akadémiai

Makk Ferenc: Magyarország a 12. században. Bp., 1986. Gondolat

Pauler Gyula: A magyar nemzet története az Árpád-házi királyok alatt I–II. Bp., Reprint 1984. Állami Könyvterjesztő Vállalat

Erdély és Habsburgok a XVI. században (1606-ig)

Források

A Báthoriak kora. Vál.: Sebes Katalin. Bp., 1982. Szépirodalmi

Baranyai Decsi János magyar története. Bp., 1982. Európa–Helikon

Bende Kálmán: A Bocskai-szabadságharc. Okmánytár Bp., 1955.

Emlékezetül hagyott írások. Erdélyi magyar emlékiratok. Vál.: Veress Dániel. Kolozsvár–Napoca 1983. Dacia

Forgách Ferenc: "Emlékirat Magyarország állapotáról ...". in: Humanista történetírók. Vál.: Kulcsár Péter. Bp., 1977. Szépirodalmi

Istvánffy Miklós: "Magyar történet". in: u. o.

Magyar történeti szöveggyűjtemény, II.: 1526–1790/1. köt. Szerk.: Sinkovics István. Bp., 1968. Tankönyvkiadó

Szamosközy István: Erdély története. 2. kiadás. Bp., 1977. Magyar Helikon

Szakirodalom

Barta Gábor: Az erdélyi fejedelemség születése. Bp., 1979. Gondolat

Benda Kálmán: Bocskai István. Bp., 1942.

Benda Kálmán: Habsburg-abszolutizmus és rendi ellenállás a XVI–XVII. században. Bp., 1975. Tankönyvkiadó

Erdély története, I. köt. Főszerk.: Köpeczi Béla. 1986. Akadémiai

Gonda Imre – Niederhauser Emil: A Habsburgok. Egy európai jelenség. Bp., 1977. Gondolat

Magyarország története 1526–1686/1. köt. Főszerk.: Pach Zsigmond Pál, szerk.: R. Várkonyi Ágnes. Bp., 1985. Akadémiai

Újváry Zsuzsanna: "Nagy két császár birodalmi között". Bp., 1984. Gondolat

Magyarország helye

a német hatalmi politikában 1938–1945

Források

Hitler hatvannyolc tárgyalása 1939–1944. Bevezette, válogatta és jegyzetelte Ránki György. Bp., 1983. Magvető

A Wilhelmstrasse és Magyarország 1933–1944. Összeállította, sajtó alá rendezte és a bevezető tanulmány írta Ránki György, Pamlényi Ervin, Tilkovszky Loránt, Juhász Gyula. Bp., 1968. Kossuth

Szakirodalom

Badia, G.: Németország tegnap és ma. 1917–1845. Bp., 1965. Kossuth

Diószegi István: Két világháború árnyékában. Nemzetközi kapcsolatok története 1919–1939. Bp., 1984. Gondolat

Juhász Gyula: Magyarország külpolitikája 1919–1945. 3. kiadás Bp., 1988. Kossuth

Juhász Gyula: A német–magyar viszony néhány kérdése a második világháború alatt. Történelmi Szemle 1984. (27) 1–2. 269–278. old.

Ránki György: Gazdaság és külpolitika. A nagyhatalmak harca a délkelet-európai gazdasági hegemoniáért 1919–1939. Bp., 1981. Magvető

Ránki György: A második világháború története. 3. kiadás Bp., 1982. Gondolat

Ránki György: A német–magyar kapcsolatok néhány problémája 1933–1944. Valóság 1981. (24) 9. 1–18. old.

Tokody Gyula – Niederhauser Emil: Németország története. Bp., 1972. akadémiai

Bemutatkozik az Országos Közoktatási Intézet

Mivel foglalkozik az OKI? Milyen fejlesztési munka folyik az intézetben? Milyen alternatív feladatok, eljárások fémjelzik munkánkat?

Jöjjen el a HUNGARODIDACT '91 Nemzetközi Oktatás, Oktatástechnikai és Képzési Szakkiállításra 1991. október 8–11-én

Budapesten a BNV B és K pavilonjában!

Előadások, bemutató foglalkozások, eszközbemutatók és folyamatos vetítés keretében kaphat választ a fenti kérdésekre.

1. Szakmai nap október 10-én a K pavilonban

Előadások (200 fős nagyterem)

10.30 – 11.30 Bemutatkozik az Országos Közoktatási Intézet

11.45 – 12.45 Törekvések az iskola humanizációjára. Személyközpontú pedagógiák – településbarát iskolák

13.00 – 14.00 Nemzeti alaptanterv bemutatása

14.15 – 15.15 A pedagógiai szaksajtó a közoktatás fejlesztésében (Iskolakultúra, Új Pedagógiai Szemle)

15.30 – 16.30 Didaktikai játékok a pedagógusképzésben.

Bemutatók (50 fős kisterem)

10.30 – 12.00 Informatika oktatás a nemzeti alaptanterv elemi szintjén. Játékos informatika (Bemutató 1–3. osztályosokkal)

12.15 – 14.00 Fejlesztő gyógypedagógiai eljárások, módszerek az épek és fogyatékosok óvodáiban és általános iskoláiban

14.15 – 15.30 Nyelvi irodalmi kommunikációs program az alsó tagozatban

15.30 – 17.00 Értékközvetítő és képességfejlesztő iskola

Filmvetítés (Vetítőterem)

Egész nap folyamatosan az alternatív pedagógiai programokról

Sajtótájékoztató

13 órától a kis tanácskozóban, ugyanitt találkozás a programgazdákkal

2. Kiállításunkon a

B pavilonban október 8–11-ig naponta

– igénybe vehetik információs szolgálatunkat! Ugyanitt könyvbemutató és árusítás, előjegyzés, programismertető, szórólapok nagyválasztékban.

Velünk állít ki a *Hoci-Nesze Alapítvány, Életfa Jungiánus Iskola* és a *Törökbálinti Kísérleti Iskola!*

Várjuk a standunknál!

A Magyar tanárok II. Országos Konferenciájára október 24–26-ig Esztergomban kerül sor. A programból:

1. nap – vitaindító előadások

I. Új irányzatok a magyar nyelv és irodalom tanításában

II. Az anyanyelv helye és szerepe az oktatásban

III. Korunk – műnemek

IV. "A lélek balga fényűzése" (Igy tanftunk mi.)

2. nap – szekciósülések, korreferátumok

3. nap – plenáris ülés

Részvételi díj: 2.000,- Ft. Jelentkezés a következő címen:

Praznovszky Mihály

Magyar Irodalomtörténeti Társaság

1052 Budapest, Piarista köz 1.

A szarvasi *Brunszvik Teréz Óvónőképző Főiskola* önköltséges alapfokú Gyermektáncoktatói tanfolyamot szervez óvodapedagógusi és általános iskolai tanítói, tanári oklevéllel rendelkezők számára. A táncismeret innovációs és szerkesztési gyakorlat mellett néprajzi, táncfolklorisztikai, népköltészeti, népzenei alapismereteket is szereznek a tanfolyam hallgatói. A sikeres vizgát tett pályázók alapfokú Gyermektáncoktatói oklevelet kapnak.

A tanfolyam 120 órás, 2 féléves. A részvételi díj: bejáró hallgatónak 7.000,- Ft; bentlakással 10.000,- Ft. A foglalkozások hétfői napokon – egy alkalommal 2–3 (csütörtök–péntek–szombat) nap lesznek, várhatóan: okt. 21–23; nov. 14–16; január második hete; február utolsó hete; április tavaszi szünet; május harmadik hete (vizsgával együtt). Jelentkezési határidő: szeptember 20. A jelentkezéseket az alábbi címre kérjük:

Nagy Béláné

Brunszvik Teréz Óvónőképző Főiskola

5540 Szarvas, Szabadság u. 4.

A Jász – Nagykun – Szolnok – Megyei Pedagógiai Intézettől (5000 Szolnok, Magyar u. 4.) megrendelhető az alábbi kiadványok:

1. Előrehozott kémiavizsga 8. osztályban

(I. Tanári kézikönyv; II. Tanulói program)

Ára: 130,- Ft.
 2. Lelkes Éva: *Én így tanítok*
 (Konfliktusok megoldása kreatív módszerrel)
 Ára: 100,- Ft.

A *Tankönyvkiadó* megjelenteti a *Schroedel Könyvkiadó* nagyszerű matematikai könyvsorozatát.

A *Számok világa* című tankönyvcsalád, 4 kötetben és munkafüzetben az általános iskola alsó tagozatosai számára készült. A könyvek és munkafüzetek jól illeszkednek a tanulók életkori sajátosságaihoz. Sok színes rajz, ábra segíti a könyv használatát. A kötet áttekinthető felépítésű, élelsruerű helyzetekben bővelkedik.

A számolási készség és képesség fejlesztésére gazdag anyag áll rendelkezésre, a könyv lényeges eleme a gyakorlás. A differenciált feladatok alkalmat nyújtanak arra, hogy a különböző képességű gyerekek számolási készségét fejlesszék, önálló munkát végezzenek. A tavalyi év tapasztalatai azt mutatják, hogy a gyerekek megkedvelték az érdekes, színes, játékos gyakorlatokat, a tanítók pedig jól tudták hasznosítani a könyv által nyújtott lehetőségeket.

A könyvek megvásárolhatók ill. megrendelhetők:
 Peregrinus Könyvesbolt
 1027 Bp., Bem rkp. 54-55.

Megrendelhetők a *PRAE JÁTÉK* című matematikai számhalmazgyűjtemény alábbi példái:

- könyv az ált. isk. 1-2. o. számköréből.

Irányár: 340,- Ft.

- nevelői pld. Irányár: 40,- Ft.

- könyv az ált. isk. 1-2-3-4. o. számköréből.

Irányár: 130,- Ft.

- nevelői pld. Irányár: 35-40,- Ft.

Cím: Faragó Sándorné (3525 Miskolc, Hajós I. u. 58. VIII/2.)

A *Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Intézet*től (3534 Miskolc, Marx u. 96.) megrendelhető dr. Ranschburg Jenő: *Az óvodáskor magatartási és személyiségproblémái* c. kiadványa.

A kisgyermekkor alapvető személyiségjegyeiről, a gyermeki gondolkodás sajátosságairól, a családi kapcsolatok meghatározó szerepéről, az óvo-

dai beilleszkedés gondjairól, a gyermeki agresszió megnyilvánulásairól, a testvérféltékenységről ír a szerző. A kiadvány ára: 50,- Ft.

A *Nemzeti Szakképzési Intézet*től (1087 Bp., Berzsenyi u. 6.) rendelhető munka- és oktatófüzetek:

I. Családi költségvetés

II. Adó

III. Bankbetétek- és hitelek

IV. kötvények és részvények.

A négy füzet ára: 400,- Ft.

A program valamennyi középfokú intézetben megvalósítható: a szakmunkásképző iskolákban az elavult üzemgazdasági ismeretek helyett ajánlják, a szakközépiskolákban a gazdasági, vezetési és szervezési ismeretekbe illeszthető, a gimnáziumokban - ahol gép- és gyorsírás fakultáció van a gazdasági ismeretek tananyag kiegészítésére, másutt pedig osztályfőnöki órákon, a gép- és gyorsíró iskolákban az új Gazdálkodás alapjai tankönyv I. fejezetének - Háztartás-közgazdaságtan - segédanyagként. A közgazdasági szakközépiskolákban az I. o. gazdasági és jogi alapismeretek hasznos kiegészítője lehet.

A *Bács-Kiskun-Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézet*től (6000 Kecskemét, Katona J. tér 8.) megrendelhető a Földünk országai c. EGA kártyás IBM számítógépre kifejlesztett oktatóprogram.

Ára: 7.000,- Ft. + ÁFA + mágneslemez.

Az osztályfőnöki órákon és a hitoktatással párhuzamosan szervezhető erkölcsan foglalkozásokon jól felhasználható a *Lelki egészség* (Kalauz erkölcsan tanításhoz) c. kiadvány. Az egyes kötetek témakörei.

1. A szeretet - 8-9 éveseknek

2. Én és a világ - 9-10 éveseknek

3. A jellem értékei és hibái - 10-11 éveseknek

4. Értelmes élet - 11-12 éveseknek

1-1 kötet ára: 85,- Ft. Megrendelhető az alábbi címen:

dr. Honffy Pál

1091 Bp., Üllői út 151. II/25.

Hírek a megyei pedagógiai intézetekből

Baranya: Új szolgáltatás

A Baranya Megyei Pedagógiai Intézet 1991. május 1-től új szolgáltatásként bevezette a rendszeres pénzügyi, gazdasági tanácsadást. E teendők ellátására Bakó László szakreferenst kértük fel. Ő három módon áll az érdeklődők rendelkezésére: személyesen, telefonon és levéllel is megkereshető.

Minden csütörtökön délután 13 órától 17 óráig ügyeletet tart a Baranya Megyei Pedagógiai Intézet 310. sz. szobájában. Más napokon Mohácscon a 711/14-32-es telefonszámon lehet vele a kapcsolatot felvenni. Levélcím: Bakó László, Mohács, Pf.: 19.7701. Gazdasági kérdésekben főleg az óvodák, oktatási intézmények vezetőinek, igazgatóinak helyetteseinek, gazdasági vezetőinek, valamint az önkormányzatok gazdálkodóinak érdeklődésére számítunk. Levélben feltejt kérdésekre, írásos választ küldünk. A gazdasági szakreferens, aki konzultál, választ ad a jelenleg érvényben lévő jogszabályok alapján az alábbi témákban:

- a helyi önkormányzatok és az oktatási intézmények gazdasági kapcsolata (az önálló és részben önálló gazdálkodás esetében egyaránt), gondoskodás az oktatási intézményekről;
- éves költségvetési tervezés és beszámolás;
- bér- és munkaerő-gazdálkodás pénzügyi szabályai (bérmegállapítás, túlmunka díjazása, jutalmazás);
- dologi pénzeszközökkel való gazdálkodás (pl. gyermek- és diákélelmezés és térítési díja stb.);
- pénzmaradvány megállapítása, elszámolása és felhasználása;
- helyi önkormányzatok normatív állami támogatásának értelmezése;
- intézmény működési bevételei;
- intézmény ár- és díjbevételei;
- intézmény helyiségeinek hasznosításából származó bevételekkel való gazdálkodás;
- pályázat útján elnyert (átvett) pénzeszközök felhasználásának lehetősége és szabályai;
- kollektív szerződésben szabályozott jóléti juttatások pénzügyi fedezetének megteremtése és felhasználásának szabályai (munkahelyi étkezés, lakásépítési támogatás, szociális segélyezés, munkaruha juttatás, letelepedési segély, fizetési előleg, reprezentáció stb.);
- átmenetileg felesleges pénzeszközök időleges hasznosítása;
- beruházás saját forrásból;

- közös létesítmények működtetése (létrehozása, üzemeltetése).

Pedagógiai napok

A IV. Baranyai Pedagógiai Napok témája - tekintettel az utóbbi években végbement és végbemenő változásokra - a gazdaságföldrajz lesz. A rendezvény célja, hogy koncentrált továbbképzés keretében segítse az általános iskolai és középiskolai földrajztanárokat, tanítókat a gazdasági, földrajzi változások feldolgozásában. Tervezett időpont: 1991. október 17-19. Országos találkozó

Nyelvkönyvsorozat

A Janus Pannonius Tudományegyetem Továbbképző Központja Idegen Nyelvi Titkárságának gondozásában, dr. Hány Lászlónak, a Titkárság vezetőjének szerkesztésével, komplex tananyag-együttes jelenik meg az új típusú közép- és felsőfokú német állami nyelvvizsgákra történő felkészítéshez. A nyelvkönyvsorozat az UND WAS MEINEN SIE? címet viseli, első két kötete az évekkel ezelőtt nagy sikert aratott azonos című nyelvkönyvek az új nyelvvizsgák követelményei szerint átdolgozott változata. A "Materialien zur Konversation und Diskussion" alcímet viseli, és két kötetben 349,- Ft-os áron május első felében jelenik meg. A nyelvkönyvsorozat előkészületben lévő további kötetei: H. R. Brenner - H. R. Jentsch: *Grammatik zum Üben*. Ein Arbeitsbuch mit Regeln und Übungen für Fortgeschrittene; M. Balázsik - A. Szablyár: *Thematisches Wörterbuch* mit Rollenspielen in Alltagssituationen; L. Hány - U. Borchers - G. Höhmann: *Schreiben-Übersetzen-Lesend verstehen*. Aufgaben zur Vorbereitung auf die schriftlichen Sprachprüfungen. A nyelvkönyvsorozat kizárólagos forgalmazója a DOMINA Kft. Megrendelhető az alábbi címen. Pécs, Pf. 83. 7601. Tábor u. 11. Tel.: (72) 21-525. Fax: (72) 25-049..

Bács-Kiskun

A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége kezdeményezésére és aktív közreműködésével 1991. január 15-től 60 óras, heti 1 alkalmas továbbképzést szerveztünk Baján óvodapedagógusoknak és alsó tagozatos tanítóknak.

A továbbképzés témái: A keresztény szellemű neveléshez szükséges alapvető elméleti és módszertani ismeretek; alternatív (keresztény szellemű) óvodai nevelési program feldolgozása; a ke-

resztény szellemű nevelés lehetőségei, módszerei és eljárásai az alsó tagozatos oktatásban stb.

Az érdeklődők nagy számából eredően ösztől újabb kurzust szervezünk.

*

Március 12-én Kiskunhalason a *Szűts József Általános Iskolában* Gordonka tanfolyamot indítunk.

*

1991. januárjában kibővített formában jelentettük meg *videokatalógusunkat*, melyben saját készítésű filmjeink mellett az OOK-tól és más szervektől átvett anyagok is szerepelnek iskolatípusonkénti és tantárgyankénti csoportosításban. A filmek 100,- Ft ért kölcsönözhetőek. Kérje ismertetőnket.

Borsod-Abaúj-Zemplén

Rajzot tanító kollégák figyelmébe!

Alkotó munkaközösségek

A *Rajztanárok Zempléni Alkotó Köre* március 8-án és azt követően minden második pénteken 9-15 óráig tartja foglalkozásait Sárospatakon a Művelődés Házában.

A *miskolci Pedagógus Rajzstúdió* március 1-én és azt követően minden második pénteken az Ifjúsági Házban (Győri kapu 27.) 9-14 óráig tartja foglalkozásait.

*

Átmeneti probléma...?

Iskolás a gyermekünk (készült: Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Intézetben Miskolc, 1991. U-matic, VHS-28')

A népesség nagyobbik része szülőként, személyesen éli át az óvónők, tanítók pedig periodikusan visszatérő időszakban találkoznak a problémával. A helyzet közös jellemzője mindannyiunk számára a várakozás:

- Vajon meg fog-e felelni a követelményeknek a gyermekem?

Aggodalmunk oka, hogy a gyermekeket nevelő felnőttek esetleges túlzó reményeinek, követeléseinek szorításában éppen az veszít, akinek fejlődését szeretnék elősegíteni.

A filmben nyilatkozó munkatársak (óvodai és általános iskolai pedagógusok, intézményvezetők, pszichológusok) véleménye alapján szeretnénk felmutatni a két intézménytípus eltérő sajátosságai-ból adódó alapvető problémákat.

Nem foglalkozunk azokkal a kérdésekkel, melyek az óvodák, iskolák befolyásán kívül esnek: így a működtetési gondokkal, az intézmények nagyságának, felvevőkörzetének speciális nehézségeivel.

Nem érintjük az óvoda- és iskolaszervezeti alternatívákat, hiszen ezek kiválasztása a helyi szinteken jelent egyedi megoldást. Nem sugalmazunk pedagógiai programokat, eljárásokat, szakmódszertani tartalmakat.

Vitaindítóként azoknak az általánosítható problémáknak a felvillantására vállalkozunk, melyek megoldását az óvodában, iskolában munkájukat végző pedagógusok együttgondolkodásától reméljük.

A film ára (kazetta + ÁFA): 970,- Ft.

*

Új utakon a pszichológiában címmel tanulmánykötet készül Lénárd Ferenc pszichológus-pedagógus professzor munkásságáról, illetve mindennapi felhasználásáról, fejlesztéséről, neves szerzők közreműködésével. Szerkesztői: Demeter Katalin és Rókusfalvy Pál. Megrendeléseket a PMPI kiadványszerkesztőségére várjuk: (Irányára: 200,- Ft.) Budapest, Pf. 334. 1519.

*

A *zebegényi Szőnyi István Emlékmúzeum* Baráti Köre "Két nap a múzeumban" címmel ifjúsági kirándulásokat szervez április 15-étől október 15-éig. A kirándulás során a Gorka Kerámiamúzeum, a Szőnyi István Emlékmúzeum megtekintése, "játek a művészetek körül" c.műsor, börszönyi és pilisi túrák, esztergomi hajókirándulás szerepel. Részvételi díj 783,- Ft/fő, illetve minden további napra 412,- Ft (szállás, reggeli, ebéd, vacsora). Részletes program és jelentkezés igényelhető a Szőnyi István Emlékmúzeum, Zebegegy, Bartóky u. 7. 2627. c.fmen, illetve a (27) 70-104. telefonon.

*

Örömmel olvastuk két új diákújságunkat, amellyel megtisztulték szerkesztőségünket: "*Szamárfül*" - a *Galgamácsai Általános Iskola* diákönkormányzatának lapja (Felelős szerkesztője: Könczöl Tamás) "Kapufa" - a Péteri Általános Iskola tanulóinak lapja.

Mindkettőhöz gratulálunk és várjuk a többi iskola hasonló kiadványát!

A SKIZ Könyvkiadó őszi újdonságai

Fábri Anna: Jókai-Magyarország

(A modernizálódó 19. századi magyar társadalom képe Jókai Mór regényeiben.)

"Jókai Magyarországa, ez az egyszerre tágas és szűkös, szabad és kötöttségek által meghatározott, fölemelő és kicsinyességekbe süppedő, építő és ábrándokba merülő regény(-ek)beli ország akkor is meghatározza Magyarorszá-g-képünket, ha hevesen tiltakozunk ellene. Mert öröklött kép ez, nemcsak saját (olvasói) élményeinkből kibontakozó. Ha tiltakozunk, hát ez ellen az örökség ellen tiltakozunk: az elmúlt nemzedékek Jókaira (is) építő Magyarorszá-gképe ellen. A mindenkori olvasónak persze joga van a saját értelmezéshez, az írónak pedig kijár, hogy friss szemmel olvassák. Nehezen képzelhető el azonban olyan steril elfogulatlanság amely képes lenne elvonatkoztatni a Jókai-művek mára már évszázados mentalitásformáló szerepétől."

kb. 300 A/5 oldal fűzve, 180,- Ft.

"Az Én Újságom"

(Válogatás Pósa Lajos és Benedek Elek gyermek hetilapjából 1889-1914.)

Az idősebbek még ismerték, de a fiatalok is sokat hallhattak a hajdani, legendás képes gyermek hetilapról, Az Én Újságról. Ez az antológia tizenkét fiktív számban mutatja be, milyen is volt "hőskorában" Pósa bácsi és Elek apó lapja, amelynek ekkor állandó munkatársa volt többek között Gárdonyi Géza, Móra Ferenc és Sebők Zsigmond és olyan további neves írók jelentek meg benne mint Jókai Mór, Krudý Gyula, Mikszáth Kálmán és Herczeg Ferenc. Az Én Újságom teremtette meg volta-képpen a modern magyar gyermekirodalmat. Versei, meséi, "igaz történetei", folyta-tásos regényei nemzedékeket neveltek hazaszeretetre és erkölcsi tartásra. A gyer-mekek számára sajátos hangulatú kötet, az idősebbeknek pedig gyerekkorukat idé-ző mű ez az igényes, változatos és szívhez szóló összeállítás.

kb. 160 A/4 oldal illusztrációkkal, fűzve, 180,- Ft.

Mindkét könyv megrendelhető a SKIZ Lap- és Könyvkiadónál.

1071 Bp., Damjanich u. 25/a

Tel.: 122-83-26.